

10/2025

report

VENOM A VIPER POPRVÉ V AKCI

DNY **NATO** DAYS
2025

PŘÍSLUŠNÍCI 4. PRAPORU MÍROVÉ MISE UNPROFOR/UNCRO UCTILI PAMÁTKU PADLÝCH

Začátkem letošního října byli v Národním památníku na Vítkově oceněni bývalí příslušníci 4. praporu mírové mise UNPROFOR, a připomněli si tak 30 let od působení v této operaci. Mezinárodní mírová mise UNPROFOR probíhala v zemích bývalé Jugoslávie mezi roky 1992 až 1995. Zúčastnilo se jí celkem 2 250 vojáků Armády ČR.

UNPROFOR (United Nations Protection Force) byla mírovou operací OSN, která působila na území bývalé Jugoslávie v době občanské války. Jejím hlavním úkolem bylo oddělení válečických stran a ochrana civilního obyvatelstva. Tehdejší Československo se do mise zapojilo hned od počátku, o vytvoření čs. jednotky rozhodla federální vláda 16. ledna 1992. Česká republika pak v misi pokračovala.

„Byli jsme rozmístěni v tzv. Republice Srbská Krajina, střežili jsme prostor o rozloze téměř

2 000 kilometrů čtverečních a udržovali linii oddělující znepřátelené strany v délce 90 kilometrů. Naším úkolem bylo nejen monitorovat dodržování příměří, ale také chránit civilní obyvatelstvo, kterého v celé oblasti žilo téměř půl milionu,” připomněl okolnosti mise podplukovník Ludovít Círok, bývalý velitel 4. praporu.

Obětovali život za mír na Balkáně

V misi UNPROFOR/UNCRO zahynulo celkem šest českých a jeden slovenský voják, 4. prapor

přišel o dva – podporučíky i. m. Petra Valeše a Ludka Zemana. Oba plnili osudného 8. srpna 1995 úkol na pozorovacím stanovišti Tango 23 Repetitor, když je zasáhly minometné granáty. Ty zranily celkem pět našich vojáků, dva z toho smrtelně.

Na Vítkově byli přítomni rodinní příslušníci nejen těchto dvou, ale také dalších, kteří se z nasazení v bývalé Jugoslávii nevrátili. Všem ministryně obrany Jana Černochová udělila in memoriam Pamětní odznak

k 30. výročí zahájení mírové mise UNPROFOR. Stejně vyznamenání pak převzalo více než 200 příslušníků 4. praporu. Zástupce náčelníka Generálního štábu – inspektor AČR generálmajor Miloslav Lafek poznamenal, že vojáci 4. praporu sloužili v kritickém období, kdy se blížil konec operace UNPROFOR a začátek nové operace UNCRO. „Situace na Balkáně byla tehdy mimořádně napjatá. Úkol nebyl lehký. S omezenými možnostmi jste chránili

civilní obyvatelstvo, riskovali jste vlastní životy a měli jste bohužel raněné, ale i mrtvé kamarády,” řekl. „Vážíme si všech našich válečných veteránů, kteří před 30 lety plnili úkoly v misích UNPROFOR či UNCRO. Reprezentovali jste naši zemi a pomohli jste naplnit hlavní poslání těchto misí – tedy vrátit mír na Balkán,” poděkovala nastoupeným ministryně obrany Černochová.

Text: tiskové odd. OK, foto: Jan Schejbal

OBSAH

Rozhovor s ředitelem Vojenské nemocnice Brno plukovníkem gšt. Petrem Králem	4
Telechirurgie – bezpečnost a jistota pro operační tým	10
Czech Ferry 2025	12
Velká výzva pro strakoničáky	16
Jednotné NATO: Praha hostila velitele evropských vzdušných sil	20
Komplety MSHORAD posílí protivzdušnou obranu	23
25. ročník Dnů NATO a 16. ročník Dnů Vzdušných sil AČR	24
Britští Red Arrows s gripeny nad Karlovým mostem	26
Vlčí mák – symbol solidarity s válečnými veterány	28
Prevence a včasný záchyt mohou zachránit život	30
Historie nesmí zmizet z map ani z paměti	32
Disciplína a fair play platí pro sportovce i pro vojáky	34
Památný den sokolstva	38

PŘÍLOHA **dukla**sport

Lukešova medailová úroda	44
Veslařské MS v Šanghaji	45
Parašutisté Dukly ovládli Světový pohár!	46
Atletické MS v Tokiu!	47
Adamczyková trénuje naplno a s úsměvem	48
Pád, který hodně bolí. Houserovi by však olympiáda utéct neměla	48
Kanoista Rudolf kráčí ve stopách Martina Fuksy a touží po olympiádě	49
Juniorka Bukovská bronzová na MS v cross country!	49

ROZHOVOR S ŘEDITELEM VOJENSKÉ NEMOCNICE BRNO PLUKOVNÍKEM GŠT. PETREM KRÁLEM

„Chceme být moderní nemocnicí, nabízet kvalitní zdravotní péči, spokojenost a důvěra pacientů jsou pro nás prioritou,“ říká ředitel Vojenské nemocnice Brno plukovník gšt. MUDr. Petr Král, MBA.

Vojenská nemocnice Brno si v průběhu let vybudovala významné místo, a to jak v Brně, tak především v rámci vojenského zdravotnictví české armády. Pomoc v ní nalézají příslušníci Armády České republiky, váleční veteráni i občané městských částí Brna. Vedení nemocnice vždy kladlo důraz na kvalitní léčbu svých pacientů prostřednictvím kvalifikovaného, vyškoleného a přívětivého personálu a snažilo se zároveň i o modernizaci technického vybavení. I v současné době se snaží držet krok s moderní medicínou, což dokazuje její prvenství se spuštěním provozu privátní 5G sítě. V jejím čele je od poloviny loňského roku plukovník gšt. Petr Král a nás zajímalo, jak si tato nemocnice s bohatou historií stojí v dnešní době, zda se může počítat k atraktivním zaměstnavatelům na trhu práce, jaké jsou jeho priority a jak vidí budoucnost nemocnice v dalších letech.

Pane plukovníku, právě se nacházíme v areálu někdejšího kláštera premonstrátů v Zábřevicích, kde od roku 1784 funguje Vojenská nemocnice Brno. Vy jste nemocnici vedl od července minulého roku a do jejího čela jste byl téhož roku v polovině září jmenován. Jak tuto instituci vnímáte z pohledu historie a tradic?

Velmi si vážím toho, že nemocnice v našem městě funguje už přes 240 let a významně přispívá k poskytování zdravotní péče nejen vojákům, válečným veteránům a příslušníkům resortu, ale i široké veřejnosti v Brně a okolí.

Vnímám ji jako klíčovou součást vojenské zdravotnické služby. V České republice máme tři vojenské nemocnice – v Praze, v Olomouci a v Brně – a já pevně věřím, že Brno má mezi nimi nezastupitelné místo. Své náročné úkoly plní nejen v mírových podmínkách, ale připravuje se pečlivě i na krizové situace, kdy by podle potřeb sloužila jak příslušníkům armády, tak případně aliančním vojákům a občanům.

Když jste zmínil mírové podmínky, jak vlastně vojenská nemocnice aktuálně funguje? A lze spočítat, pro kolik spádových obyvatel z blízkého okolí jste k dispozici?

V míru je naše nemocnice plně integrovaná do zdravotnického systému České republiky a současně působí ve prospěch integrovaného záchranného systému Jihomoravského kraje. Máme spádovou oblast asi 120 tisíc obyvatel. Staráme se ale také o vojáky v aktivní službě, aktivní záloze, válečné veterány, státní zaměstnance a jejich rodiny. Kromě toho nabízíme péči například policistům, hasičům či zaměstnancům Národního úřadu pro kybernetickou bezpečnost a dalším vybraným organizacím.

Co je potřeba k tomu, abyste byli schopni zajistit péči na tak vysoké úrovni, jako je ta současná?

Abychom byli schopni poskytovat kvalitní péči, musíme k tomu mít vytvořené odpovídající podmínky. V první řadě to jsou stavebně technické podmínky, to znamená že péče probíhá ve vyhovujících prostorách. Nicméně v tomto jsme v současnosti již na hranici možností. K tomu musíme mít moderní přístrojové vybavení a stejně důležitý je také kvalifikovaný zdravotnický a ostatní personál. To je jedna z věcí, na které si zakládáme. Vlastní zdravotnické zařízení je obrovským benefitem pro vojáky, kteří na zdravotní péči nemusí čekat tak jako například v ostatních civilních zdravotnických zařízeních.

Můžeme tedy říct, že z hlediska péče nejste úplně závislí na civilních nemocnicích, ale zákony České republiky, které upravují problematiku poskytování zdravotních služeb, samozřejmě musíte dodržovat.

Ano, máte pravdu. Musíme se řídit celým komplexem specifické zdravotnické legislativy,

a dále legislativou, která je určená pro státní příspěvkové organizace. Naším zřizovatelem je Ministerstvo obrany ČR, což znamená, že se nás týká zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, a samozřejmě vyhláška č. 288/2024 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti k vojenské činné službě a o rozsahu preventivní péče poskytované vojákům v činné službě nad rámec hrazených služeb z veřejného zdravotního pojištění.

Jaké jsou v současné době největší výzvy nemocnice? Co nejvíce potřebujete pro to, abyste mohli fungovat pro vojáky, případně i pro veřejnost?

V našem případě jsou nejvýznamnějším limitujícím faktorem stavební a technické podmínky. Nemocnice byla vybudovaná před mnoha lety a ty podmínky odpovídaly tehdejší době. To je realita. Jenže vývoj – nejen ve zdravotnictví – jde nezádržitelně kupředu a my, abychom byli konkurenceschopní, mohli nabízet kvalitní služby a byli také i atraktivním zaměstnavatelem, který personálu umožní profesně se rozvíjet, musíme v určitých oblastech modernizovat. Z tohoto důvodu potřebujeme významně investovat do infrastruktury nemocnice a jejího dalšího rozvoje.

Do čeho konkrétně se tedy chystáte investovat?

Připravujeme přelomovou investici – nový pavilon operačních oborů, kterým modernizujeme prostory pro chirurgii, ortopedii a traumatologii, oční a ORL. Současně chceme modernizovat zbylé části nemocnice a navýšit kapacitu tam, kde už teď víme, že nestačí. Chceme se soustředit i na to, abychom byli schopni poskytovat komplexní zdravotní péči pro válečné veterány. Všichni víme, že počet novodobých válečných veteránů stoupá a současně stoupá i jejich věk, což bude klást na vojenskou nemocnici zvýšené nároky.

V září letošního roku jste si připsali prvenství v rámci digitalizace zdravotnictví. Spustili jste provoz privátní 5G sítě a integrovali jste ji do nemocničního informačního systému.

Ano, jedná se o speciální zabezpečenou bezdrátovou síť, kterou naše nemocnice používá pouze pro své vlastní potřeby a nezávisí na veřejně dostupných mobilních sítích. Funguje podobně jako vyhrazená a extrémně rychlá Wi-Fi, ale dokáže spolehlivě připojit až stovky zařízení, která spolu bezpečně, spolehlivě a rychle komunikují. Data zůstávají uvnitř naší nemocnice, což přináší maximální zabezpečení jak pro pacienty, tak i pro personál. Po implementaci nového nemocničního informačního systému bude jedním z prvních kroků napojení systému mobilních zdravotnických vozíků a přenosných počítačů na tuto privátní síť. Zdravotnický personál tak získá okamžitý přístup k údajům o pacientovi, medikaci i dokumentaci například přímo u lůžka pacienta. Výsledkem bude nejen větší bezpečnost

a rychlost práce, což se pozitivně odrazí v kvalitě péče o pacienty, ale také to přinese vyšší komfort pro lékaře i sestry.

Takže chcete být včas připraveni na větší počet pacientů a chcete jim umožnit komplexní léčbu. Rozumím tomu správně?

Ano, přesně tak. Chceme být v budoucnu nemocnicí, která se dokáže kvalitně a komplexně postarat o kohokoliv z resortu, a nechceme

ať už jde o ošetření, vyšetření či následnou péči, protože i v zájmu armády je, aby se voják co nejdříve vrátil opět do služby.

Samozřejmě, čím dříve se daný zdravotní problém řeší, tím větší je pravděpodobnost, že se ho podaří rychle a bez následků vyřešit. Nicméně nejde jen o samotnou rychlost vrácení pacienta do pracovního procesu, ale i o kvalitu života bez nějakého řekněme zdravotního handicapu.

se nijak vymezovat vůči pacientům, kteří zde nebydlí. Pokud se tedy voják bude chtít léčit v naší Vojenské nemocnici Brno, ale jeho trvalým bydlištěm bude jiný kraj, nevadí. Naopak, budeme rádi, protože to je ten důvod, proč jsme tady. Chceme omezit případy, kdy voják potřebuje specializovanou péči, a musí za léčením dojíždět, protože ne všechna vojenská zařízení v regionu, kde aktuálně slouží, mu umí poskytnout potřebnou komplexní péči.

A s tím souvisí i projekt Zelená cesta, do kterého jste se také zapojili. Vojákům je díky němu poskytnuta urychlená a kvalitní lékařská péče,

Jedna věc je řešení už vzniklého problému, ale jak důležitá je pro vojáky prevence?

Prevence je zásadní, protože je to jeden z významných pilířů dlouhého a spokojeného života. Proto nabízíme preventivní programy nejen vojákům v aktivní službě, ale i příslušníkům aktivní zálohy a válečným veteránům. Je důležité, že všechny tři vojenské nemocnice umí nabízet podobnou kvalitu a rozsah preventivní péče. Nejsme konkurenti, fungujeme synergičky v rámci jednoho resortu. Osobně chci velmi prosazovat a rozvíjet spolupráci s Ústřední vojenskou nemocnicí Praha i s Vojenskou nemocnicí Olomouc právě proto,

abychom společně nacházeli nejlepší možná řešení v zájmu našich pacientů a také za účelem zvyšovat naše schopnosti plnit úkoly ve prospěch resortu.

Spolupráce zařízení, která fungují pod jedním resortem, je v podstatě logickým krokem, který může ušetřit i nemalé peníze.

Přesně tak. Dobrým příkladem by mohlo být třeba vyhlášení jednoho výběrového řízení na určité komodity, na kterém by se dalo spolupracovat. Dalším žádoucím efektem je ušetření finančních prostředků, protože se musíme chovat jako řádný hospodář – tedy účelně, hospodárně a efektivně. Mimochodem, jednou z povinností ředitele nemocnice je vždycky na tyto 3E zásady pamatovat a neustále je v praxi uplatňovat.

Myslíte si, že by bylo například reálné najít pracovní místo pro válečného veterána v některé z pozic, které nemocnice nabízí?

Určitá šance tu je. Válečný veterán ovšem musí splnit kvalifikační předpoklady, které jsou vypsány pro danou pozici. Myslím si, že by byla škoda nevyužít schopností a zkušeností takového člověka.

Jak moc je důležité, aby byl lékař současně vojákem z povolání? Liší se například civilní a vojenská medicína?

Ano, vojenská medicína se od civilní v určitých směrech liší. Jsou dva hlavní důvody, proč vyžadujeme, aby naši zdravotníci byli součástí armády. Prvním důvodem je, že vojenští

zdravotníci jsou lépe připraveni na specifické situace, onemocnění či poranění. Můžete se na ně spolehnout v krizových situacích, protože umí rychle a spolehlivě reagovat na nenadálé stavy. A za druhé, už to, že je někdo v uniformě, je znakem vlastenectví, oddanosti a ochoty položit život za vlast. Pro profesi vojenského lékaře jsou také klíčové zkušenosti ze zahraničních misí. Nejde jen o to, aby se setkali s poraněními nebo nemocemi, které jsou v České republice jen málo pravděpodobné, ale aby zažili i pocit sounáležitosti, který se v tom daném místě v tom daném čase tvoří. Vznikají tzv. mikrovazby, kdy člověk v takové situaci pochopí, že se musí umět spolehnout na svého kolegu nebo kolegyni, a že musí být spolehlivým členem týmu pro ostatní.

Zároveň posilují svou prestiž i hrdost na svoji profesi. A právě toto pomáhá budovat i jakousi značku, že jsem vojenský lékař, vojenská sestra, vojenský zdravotník.

Abyste na různé situace byli připraveni, a to jak nemocnice jako taková, tak i veškerý personál, potažmo aby i pacienti věděli, do čeho by šli v případě vzniku neočekávaného problému, organizujete různá cvičení či traumaplány. Jak potom vypadá spolupráce s civilními a vojenskými složkami?

Naše nemocnice je zapojena do dvou typů cvičení. První je v rámci integrovaného

záchranného systému. To proběhlo zrovna teď v polovině září, jmenovalo se Divadlo 2025, jeho garantem bylo Krajské ředitelství Policie ČR a bylo schválené radou Jihomoravského kraje. Konalo se v Brně a jeho cílem bylo prověřit postupy v případě mimořádné události, kdy došlo k odpálení nástražného systému a střelbě v Janáčkově divadle. Na místě působily složky celého integrovaného záchranného systému. Zdravotnická záchranná služba Jihomoravského kraje vyhlásila aktivaci personálu podle traumatologických plánů a brněnské nemocnice včetně Vojenské nemocnice Brno pak simulovaly příjem a ošetření zraněných. Další komplexní cvičení, v našem případě ovšem pouze pro jednotlivé

příslušníky nemocnice, jsou pak mezinárodní. Poskytují možnosti ke sdílení znalostí a zkušeností s aliančními kolegy, což představuje obrovský přínos ve chvíli, kdy se stane krizová situace. V tom okamžiku nezačínáte takzvaně „od nuly“, ale zdravotníci již mají vybudovanou nějakou řekněme znalostní základnu či zkušenost a na ni mohou navázat.

Spolupracujete s Vojenskou lékařskou fakultou Univerzity obrany (dříve Fakulta vojenského zdravotnictví) v Hradci Králové?

Ano, spolupracujeme a do budoucna bychom tuto kooperaci chtěli ještě dále prohloubit a zefektivnit. Aktivně se chceme ještě více

zapojit do procesu vzdělávání vojenských zdravotníků, a to jak lékařů, tak nelékařů. Již jsme navázali kontakty s odborníky z fakulty a máme schválené akreditace pro základní obory specializačního vzdělávání.

A poslední otázka, jak vy osobně vidíte budoucnost nemocnice?

Vojenská nemocnice Brno je zdravotnické zařízení s velmi kvalitním zdravotnickým personálem, jehož péči a služby oceňují pacienti i odborníci. Chceme pokračovat v jejím rozvoji a modernizaci, zajišťovat kvalitní zdravotní služby, podporovat vzdělávání vojenských zdravotníků a být atraktivním zaměstnavatelem pro nové pracovníky. Výhodou je i poloha. Nemocnice leží v centru Brna s výbornou dostupností městskou hromadnou dopravou, navíc v sousedství plánované výstavby městské čtvrti Nová Zbrojovka, která může nemocnici dále zviditelnit. Měl by zde vyrůst komplex kancelářských a rezidentních budov, škola a obchody celkem až pro 15 tisíc lidí. Nejlepší výsledky a vysoký kredit pro nemocnici si ale musíme zasloužit především tvrdou prací. Velmi důležitá je také komunikace s pacienty, nejen osobní, ale i na sociálních sítích. Teď máme třeba úplně nové webové stránky. Nemocnice musí být zkrátka moderní v každém detailu.

TELECHIRURGIE

BEZPEČNOST A JISTOTA PRO OPERAČNÍ TÝM

Pacient se bude nacházet v Brně, ale neodkladnou operaci povede chirurg z Prahy. Přes internet. Nejde o žádné sci-fi, možnosti tzv. telechirurgie prezentovala v září letošního roku Vojenská nemocnice Brno, která jako první zdravotnické zařízení v Česku spustila vlastní 5G síť.

Právě mobilní síť páté generace je pro lékaře klíčová. Nenechte se zmást označením 5G – nejde o síť, ke které by se mohl připojit kdokoli s vlastním mobilem, ale o zcela privátní a zabezpečenou síť. Možnosti této technologie jsou poměrně rozmanité, privátní 5G síť umožňuje například lékařům a sestřám pracovat s patientskou dokumentací přímo u lůžek a zrychlit běžné postupy. Nemocnice navíc předvedla i možnost telechirurgie – tedy operace, při které se na zákroku podílejí lékaři na dálku. „Lékař i zdravotní sestra mají ihned k dispozici všechny aktuální informace přímo u pacienta – například lze okamžitě upravit medikaci. Jde o krok, který může zvýšit kvalitu, bezpečnost i efektivitu péče,“ vysvětlil ředitel Vojenské nemocnice Brno Petr Král. Součástí projektu je napojení mobilních zdravotnických vozíků a přenosných počítačů na uzavřenou 5G síť. Personál se díky tomu dostane k údajům o pacientech, medikaci i zdravotnické dokumentaci kdykoli a bez výpadků. „Zdravotník nemusí odcházet k počítači na sesterně. Všechna data má přímo u sebe, což urychluje rozhodování i péči,“ uvedl Král.

Operace s pomocí z Prahy

Pozornost vzbudila ukázka telechirurgického zákroku, který brněnská nemocnice provedla společně s Ústřední vojenskou nemocnicí v Praze. Při operaci tříselné kýly v Brně mohli specialisté z Prahy prostřednictvím obrazového přenosu označovat kritická místa v operačním poli a radit chirurgovi, na co se má zaměřit.

„Během zákroku jsme mohli na dálku přesně ukázat, kde má operátor pracovat. To významně zvýšilo bezpečnost i jistotu pro operační tým. Je to technologie, která může v budoucnu zásadně proměnit podobu vzdálených operací i samotné chirurgické praxe,“ řekl ředitel ÚVN Václav Masopust.

Technologie podle odborníků umožňuje plynulé přenosy obrazu i ve vysokém

rozlišení a zároveň zajišťuje, že data zůstávají pouze uvnitř nemocnice, což zvyšuje jejich bezpečnost.

„Síť se během testování osvědčila jako stabilní a spolehlivá. Při operacích se ukázalo, že přenos obrazu je plynulejší než při jiných typech spojení. Díky tomu bylo možné využít i 3D zobrazení a přenos zvuku bez výrazného zpoždění,” sdělil ředitel pro Průmysl 4.0 ze společnosti T-Mobile Jakub Kopecký.

Privátní 5G síť je speciální bezdrátová síť, kterou firma, instituce nebo jako v tomto případě nemocnice používá pouze pro své vlastní potřeby a nezávisí na veřejně dostupných mobilních sítích.

Funguje podobně jako vyhrazená a extrémně rychlá Wi-Fi, ale dokáže připojit až stovky zařízení, která spolu bezpečně a rychle komunikují. V případě využití ve zdravotnickém zařízení to tak například znamená, že všechny informace a data zůstávají pouze uvnitř nemocnice, což přináší maximální zabezpečení pro pacienty i personál.

Text: Lucie Růžková, foto: VN Brno

CZECH FERRY 2025

UKÁZKA SÍLY A TECHNICKÝCH MOŽNOSTÍ

Čtyři stovky vojáků, sto padesát kusů techniky, překonávání vodní překážky s minimálním kontaktem s vodou. To bylo cvičení Czech Ferry 2025, které vyvrcholilo v září na vodním cvičišti Loutka. Vojáci z útvaru 15. ženijního pluku spolu s útvary pozemních sil zde během několika dnů intenzivního výcviku prokázali, že dokážou překonat i ty nejnáročnější podmínky a zajistit přepravu těžké vojenské techniky přes vodní plochu.

„Hlavním cílem cvičení bylo zdokonalit schopnosti řidičů a strojníků v překonávání vodních toků pomocí přívozového přepraviště, které je součástí pontonové mostové soupravy. Ta patří mezi klíčové prostředky ženijních jednotek. Umožňuje totiž vytvořit improvizovaný most nebo přívoz, který bez problémů unese i nejmodernější bojovou techniku,” informuje zástupce velitele 15. ženijního pluku plukovník Jiří Machoň a dodává, že v praxi to znamená, že vojáci dokážou dopravit tank, bojové vozidlo pěchoty či kolovou techniku na druhý břeh, aniž by se museli spoléhat na existující mostní infrastrukturu.

Hukot a dunění pásů těžkých strojů

Do výcviku se zapojili také řidiči, strojníci a osádky vybrané techniky 4. brigády rychlého nasazení, 7. mechanizované brigády, 13. dělostřeleckého pluku, 14. pluku logistické podpory, 31. pluku radiční, chemické

a biologické ochrany a 53. pluku průzkumu a elektronického boje. Celkově se cvičení zúčastnilo přes čtyři sta vojáků a téměř sto padesát kusů techniky. Atmosféru určoval nejen hukot motorů a dunění pásů těžkých strojů, ale i soustředěná práce desítek vojáků, jejichž úkoly na sebe musely přesně navazovat.

„Vojáci z různých útvarů si tak mohli vyzkoušet spolupráci při jedné z nejnáročnějších operací – překonávání vodní překážky s minimálním kontaktem s vodou,” pokračuje plukovník Jiří Machoň. „Výcvik probíhal celý týden, proto měl každý dostatek prostoru získat praktické zkušenosti, ať už šlo o samotnou přípravu přívozového přepraviště, nebo koordinaci při nájezdu, plavbě či výjezdu těžké techniky.”

Od lehkých vozidel až po Leopardy 2A4

Ukázkového dne, během něhož byly předvedeny možnosti využití pontonových jednotek,

se zúčastnil zástupce velitele pozemních sil brigádního generála Róberta Dziaka i velitelé všech spolucvičících jednotek.

Významnou roli sehrála pontonová rota 152. ženijního praporu, která potvrdila, že ani ty nejnáročnější úkoly jí nejsou na obtíž. V rámci společného cvičení Czech Ferry 2025 vojáci předvedli, že dokážou přepravit přes vodní překážku širokou škálu techniky pozemních sil – od lehkých vozidel určených pro přepravu osob až po tank Leopard 2A4.

Cvičiště Loutka připomínalo alianční manévry

Na vodním cvičišti Loutka se během cvičení odehrávaly scény, které připomínaly rozsáhlé alianční operace. Osvojit si pravidla pro provoz přívozového přepraviště, zvládnout samotné překonávání vodní překážky s využitím tohoto přepravního prostředku, nacvičit úzkou spolupráci jednotlivých jednotek

v prostoru rozmístění. To byly úkoly cvičení, které prověřilo připravenost všech účastníků. „Nešlo však jen o ukázkou síly a technických možností. Cvičení bylo především školou koordinace, důvěry a profesionality. Každý řidič musel přesně vědět, kdy najet, jak se na pontonu chovat a jak reagovat na pokyny. Každý ženista měl na starosti konkrétní část sestavy a zodpovídal za to, aby se kolos vážící několik desítek tun bezpečně dostal z jednoho břehu na druhý,“ konstatuje plukovník Machoň, který byl zároveň i řídícím cvičení.

Praktické zkušenosti i lidský rozměr

„Byla to pro nás obrovská zkušenost. Vidět, jak se nový leopard naloží na ponton a bezpečně překoná vodní plochu, to není něco, co člověk zažívá každý den,“ shodli se po skončení cvičení členové osádek. Vojáci navíc čelili rozmanitým podmínkám – od ostrého slunce přes mlhu až po zhoršené meteorologické situace. To vše zvýšilo realističnost výcviku a připravilo je na možné scénáře, které mohou nastat při skutečných operacích.

Výhled do budoucna

Díky skvělé kooperaci jednotlivých osádek se podařilo úspěšně přepravit veškerou techniku bez ohledu na počasí či viditelnost. Vojáci si z cvičení odvázejí mnoho praktických poznatků a především jistotu, že podobný úkol dokážou splnit i v ostré situaci.

Cvičení Czech Ferry 2025 tak potvrdilo vysokou úroveň schopností Armády České republiky v oblasti ženijní podpory. Už nyní se všichni těší na další cvičení, při němž si své zkušenosti opět ověří bok po boku s ostatními útvary pozemních sil.

Text a foto: kpt. Petra Mikšíková

VELKÁ VÝZVA PRO STRAKONIČÁKY

Cenné zkušenosti si odnesli strakoničtí vojáci ze cvičení v Doupovských horách, při kterém poprvé stříleli na nový typ cíle, jenž dosahuje až třikrát vyšší rychlosti než ty, na něž stříleli doposud. Prototyp nového imitátoru vzdušného cíle vyvinul státní podnik Vojenský technický ústav.

„Bezpilotní prostředek s označením BTVRL (bezpilotní terč s vysokou rychlostí letu) je určený pro nácvik střelby z přenosných protiletadlových systémů na cíl s vysokou rychlostí letu. Jedná se o středokřídle UAV s negativní šípovitostí křídel, poháněné elektromotorem s tlačnou vrtulí,“ představil novinku ředitel Vojenského technického ústavu Jiří Kašpárek.

Nový cíl letí rychlostí 300 km za hodinu

Cíle, které doposud vojákům z 252. protiletadlového raketového oddílu ze Strakonice nejčastěji imitovaly vzdušného protivníka, dosahovaly rychlosti kolem 110 km/h. Nově vyvinutý prostředek se pohybuje rychlostí až 300 km/h. „Střelba na podobný cíl je pro naše vojáky velkou výzvou. Ne až tak kvůli jeho rychlosti, ale zejména z důvodu malých rozměrů a plochého tvaru, jež ztěžují jeho zachycení,“ vysvětlil velitel 25. protiletadlového raketového pluku plukovník Jaroslav Daverný. „Podobné vlastnosti z hlediska velikosti, tvaru a dosahující rychlosti mají iránské drony Šáhí-136, které používá Rusko při útocích na Ukrajině,“ dodal plukovník Daverný. Schopnost zjistit, zachytit a následně vést palbu trénovali na Doupově nejen operátoři protiletadlových kompletů RBS-70NG, ale i vojáci obsluhující prostředky, jež slouží k detekci vzdušných cílů a předávání povelů k palbě.

Cíl se hodí do polních podmínek

Bezpilotní letoun, který vojákům simuloval rychle letící cíl, měří na délku 1,6 metru a jeho rozpětí křídel činí 2,1 metru. Skládá se ze tří částí a i v polních podmínkách jej lze rychle složit i rozložit. Dobře se ovládá jak při malých rychlostech (při startu a přistání), tak i při vysokých rychlostech. Do vzduchu se dostává pomocí elektrického katapultu, který umožňuje rychlou střelbu jednoho letounu za druhým. I příprava samotného katapultu netrvá dlouho, dvě osoby jej složí do dvou až tří minut.

Vojáci stříleli i v noci

Kromě čerstvé novinky stříleli vojáci také na cíle, které již dobře znají. Stříleli tak i na rukáv, který je tažen na laně za bezpilotním prostředkem. Vojáci vedli palbu nejen ve dne, ale i v noci. „Součástí protiletadlových kompletů RBS-70NG je noční režim, který vojákům střelbu v noci výrazně usnadňuje ve srovnání s komplety starší generace RBS-70, které pro střelbu v noci potřebují speciální přídavné zařízení,“ doplnil plukovník Jaroslav Daverný s tím, že výcvik v noci byl pro vojáky přínosem i v tom, že si procvičili manipulaci s technikou za ztížených světelných podmínek. Během střelby na Doupově vojáci otestovali také zaměřovače protiletadlových kompletů, u kterých před časem proběhl upgrade na modernější verzi.

JEDNOTNÉ NATO: PRAHA HOSTILA VELITELE EVROPSKÝCH VZDUŠNÝCH SIL

V době, kdy ruská agrese proti Ukrajině vstupuje do další fáze a napětí na Blízkém východě i v Asii roste, se Praha stala začátkem letošního září centrem diskusí o budoucnosti evropského letectva. Letošní ročník European Air Chiefs Conference (EURAC 2025) přivedl do metropole více než dvacet velitelů vzdušných sil a dalších partnerů a expertů. Společné poselství bylo jasné: Aliance je jednotná, odhodlaná a připravená bránit svůj prostor v multipolárním světě.

Ústředním tématem letošního ročníku byla vzdušná dominance v multipolárním světě: strategická adaptace evropského letectva na měnící se globální alianční dynamiku.

Bojiště současnosti: Ukrajina a Blízký východ

Úvodní diskusní blok ukázal, že dnešní války se vedou jinak, než jak jsme byli zvyklí. Masové nasazení dronů, elektronický boj, kybernetické útoky i sofistikované systémy PVO – to vše mění podobu ozbrojeného střetu a vyžaduje od evropských vzdušných sil rychlé přizpůsobení.

Ukrajinský zástupce velitele vzdušných sil generálmajor Serhij Holubcov zdůraznil, že jeho země dnes stojí v první linii za celou Evropu: „Ukrajina bojuje nejen za svou svobodu, ale i za bezpečnost celé Evropy. Bez dostateku moderních letounů a munice nelze dosáhnout vzdušné převahy. Drony způsobují až 80 % ruských ztrát, ale potřebujeme podporu spojenců, abychom mohli pokračovat.“

Zkušenosti Izraele přiblížil podplukovník Ouri Catarivas, vedoucí odboru mezinárodních vztahů izraelských vzdušných sil: „Poučení je jasné: jen příprava a moderní technologie nám umožnily ubránit stát před masivní odvetou. Izrael si nemůže dovolit selhat – a stejně tak si to dnes nemůže dovolit Evropa.“

Evropa a její vlastní odpovědnost

Druhý blok konference otevřel téma evropské strategické autonomie. V době, kdy Spojené státy posouvají své priority a světová konkurence sílí, musí Evropa více investovat do obrany, rozvíjet domácí průmysl a hledat partnerství i mimo tradiční rámec.

Náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Karel Řehka upozornil: „Rusko zůstává největší hrozbou pro Evropu. Na Ukrajině se

rozhoduje o budoucnosti nás všech. Musíme se adaptovat, modernizovat a připravit nejen armády, ale i společnost.“

Historickou paralelu nabídl Ilan Mazushan, zástupce ředitele odboru politicko-vojenských záležitostí Ministerstva obrany Izraele: „Česko-slovensko bylo v minulosti jedinou zemí, která nám pomohla v kritickém okamžiku. To nikdy nezapomeneme. A dnes stojíme my po boku Evropy. Bezpečnost není nikdy zadarmo – je výsledkem odhodlání, investic a spolupráce.“ Bývalý vrchní velitel spojeneckých sil v Evropě generál v. v. Philip Breedlove doplnil: „Evropa se příliš dlouho nechala ukolébat představou, že mír je samozřejmostí. Putin se nezastaví sám od sebe – musíme mu ukázat, že naše odhodlání je silnější než jeho agrese.“

Technologie, které určují budoucnost

Závěrečný blok se věnoval inovacím a modernizačním programům. Zaznělo, že bez investic do letounů páté generace a bez integrace průlomových technologií Evropa ztratí schopnost udržet krok s protivníky.

Viceprezidentka pro strategii a rozvoj obchodu společnosti Lockheed Martin Mara A. Motherwayová vysvětlila: „Letoun páté generace není jen stíhačkou. Je to létající senzor, uzel, který propojuje informace a umožňuje velení reagovat v reálném čase. To je budoucnost, která už začala.“

Velitel Vzdušných sil AČR generálmajor Petr Čepelka navázal: „Bez letounů páté generace nelze plnohodnotně čelit moderním hrozbám. Nákup F-35 je jasným důkazem, že Česká republika svou odpovědnost v rámci NATO bere vážně.“

Velitel Vzdušných sil AČR zároveň připomněl význam vícevrstvé protivzdušné obrany, kterou v ČR posílí systémy SPYDER interoperabilní s alianční architekturou: „Vzdušná nadvláda není jen o letounech. Robustní pozemní PVO je stejně důležitá jako akvizice F-35.“

C-390 Millennium: spolupráce uživatelů

Na okraji EURAC 2025 proběhlo také jednání států zainteresovaných v projektu víceúčelového transportního letounu C-390 Millennium. Zástupce společnosti Embraer představil stav a perspektivu projektu, zatímco brigádní generál Jaroslav Falta, velitel 24. základny dopravního letectva, sdílel první české zkušenosti se zaváděním letounu do výzbroje a výcvikem specialistů.

Z jednání vyplynulo, že užší spolupráce uživatelů C-390 bude klíčová pro efektivní zavedení do evropských letectev i budoucí sdílení speciálního vybavení a zajištění maximální flexibility v multidoménových operacích.

Česká republika: spolehlivý článek řetězu

Hostitelství EURAC 2025 bylo pro Českou republiku nejen prestižní událostí, ale i příležitostí ukázat, že je odpovědným a spolehlivým spojencem, který z kolektivní obrany nejen čerpá, ale také do ní aktivně přispívá – modernizací letectva, budováním PVO i sdílením zkušeností.

Závěrečná slova generálmajora Čepelky shrnula atmosféru celé konference: „Společně jsme silnější. Česká republika bude vždy stát po boku spojenců, protože víme, že naše bezpečnost je neoddělitelně spjata s bezpečností celé Aliance.“

EURAC 2025 v Praze vyslal jasný signál

Evropa se nenechá zastrašit. NATO zůstává jednotné, inovativní a připravené čelit všem výzvám – od hybridních hrozeb přes dronovou válku až po balistické rakety. A Česká republika je hrdou součástí tohoto obranného štítu.

Text: mjr. Zuzana Sekaninová, foto: archiv Vzdušných sil AČR

KOMPLETY MSHORAD POSÍLÍ PROTIVZDUŠNOU OBRANU

V předposledním červencovém týdnu podepsalo Ministerstvo obrany ČR se švédskou společností Saab Dynamics AB smlouvu, která posílí schopnosti 25. protiletadlového raketového pluku ve Strakonicih při boji s nejrůznějšími vzdušnými cíli na krátkou vzdálenost a v této oblasti jim dá i novou kapacitu, jež doposud chyběla.

Zmíněnou novou schopností bude zavedení mobilního a balisticky i protiminově chráněného vozidla s integrovaným raketovým systémem RBS-70NG. Strakoničtí vojáci dnes používají protiletadlové komplety RBS-70 a RBS-70NG jen v přenosné verzi, kdy k přepravě vlastní zbraně a obsluhy slouží terénní nákladní automobily. Nový MSHORAD ale umožní umístit zbraňový systém včetně dalších řízených střel i obsluhy do jednoho vozidla, čímž čeští vojáci získají dnes tolik požadovaný a preferovaný mobilní pancéřovaný komplet schopný doprovázet a chránit manévrující jednotky, a to i větších celků (například v závazcích pro NATO prezentovanou těžkou brigádu).

Vlastní komplet MSHORAD jsme na stránkách ATM několikrát popisovali, proto jen krátké připomenutí. Základ tvoří firmou Saab nově vyvinutá dálkově ovládaná věžová stanice,

obsahující tři přepravné vypouštěcí kontejnery s řízenými střelami a zaměřovací/naváděcí jednotku RBS-70NG, se schopností působit ve dne, v noci nebo za nepříznivých meteorologických podmínek a s možností automatického sledování cíle. Jako nosná platforma bude sloužit vozidlo MARS 4x4, vyvinuté a vyráběné tuzemskou firmou SVOS z Přelouče. Uvnitř vozidla se kromě obsluhy budou převážet další řízené střely a také třínohý podstavec a odpovídající příslušenství z přenosné verze. V případě nutnosti, nebo pokud to bude z hlediska aktuální situace na bojišti výhodnější, bude možné z věžové stanice vyjmout zaměřovací jednotku a spolu s řízenou střelou ji umístit na standardní třínohý 22kg podstavec a celou zbraň použít i jako přenosný komplet. Jak bylo redakci ATM upřesněno, uživatel požadoval, aby schopnost MANPADS (přenosné provedení) zůstala zachována i u MSHORAD. V úvodu zmíněná smlouva zajišťuje nákup celkem 24 kusů kolových obrněných vozidel MARS 4x4, přičemž všechna budou v provedení palebné vozidlo (s věžovým kompletem RBS-70NG a integrací do informačního systému vzdušných sil). Dále dle kontraktu Česká republika postupně obdrží dalších osm kusů samostatných přenosných protiletadlových raketových kompletů RBS-70NG, 80 kusů raket řady RBS-70 jako základní palební průměr, výcvikové vybavení, náhradní díly, zařízení pro údržbu a opravy a samozřejmě i činnosti související se školením personálu, jak pro zbraňovou část, tak pro podvozkovou platformu. Dle Ministerstva obrany ČR je hodnota celé zakázky 1,86 mld. švédských korun, což bylo podle aktuálního kurzu v době podpisu kontraktu cca 4,2 mld. Kč bez DPH. Podle oficiálních údajů by se dodávky měly uskutečnit v letech 2028 až 2030. Zavedení do výzbroje

Počítačová kresba zachycující jedno z možných uspořádání vnitřního vybavení palebných vozidel. Definitivní podoba dnes pochopitelně k dispozici ještě být nemůže.

samozřejmě musejí a budou předcházet standardní postupy, jako jsou kontrolní a především vojenské zkoušky. Ty by podle informací redakce ATM měly proběhnout v průběhu roku 2028 před první dodávkou. Do té doby musejí firmy Saab a SVOS se specialisty ze strakonického útvaru vše finalizovat do podoby přesně vyhovující požadavkům vojáků, například optimální rozmístění veškerého vybavení uvnitř vozidel MARS 4x4. To představuje důležitý úkol pro společnost SVOS, která bude zajišťovat integraci zbraňových stanic na vozidla i zástavbu veškerého vybavení.

Po realizaci popisovaného programu bude AČR v oblasti protiletadlových systémů krátkého dosahu disponovat celkem 16 staršími komplety RBS-70 a 24 mobilními systémy (palebnými vozidly) MSHORAD. Aktuálně mají tyto prostředky (dle znění smlouvy) pracovní označení KOV – PP – VSHORAD (Kolové Obrněné Vozidlo – Palebný Prostředek – VSHORAD).

Interiér vozidla MARS na výstavě IDET 2025. Na pravé straně jsou válcové přepravné/vypouštěcí kontejnery pro PLŘS. Definitivní provedení uložení raket a dalšího vybavení si ale určí uživatel. Titulní snímek zachycuje palebné vozidlo kompletu MSHORAD.

The logo features a stylized blue star with a pointed top, set against a white background. Below the star, the text "DNY NATO DAYS" is written in a bold, blue, sans-serif font. Underneath this, the year "2025" is displayed in a larger, bold, blue, sans-serif font. A thick blue horizontal line separates the text from the year.

25. ROČNÍK DNŮ NATO A 16. ROČNÍK DNŮ VZDUŠNÝCH SIL AČR

BRITŠTÍ RED ARROWS

S GRIPENY NAD KARLOVÝM MOSTEM

Nad Prahou ve čtvrtek 18. září 2025 přeletěla formace dvou českých stíhaček JAS-39 Gripen a devíti britských proudových letounů BAE Hawk T1 z akrobatické skupiny Red Arrows britského Královského letectva (RAF). Společný průlet nad centrem hlavního města s barevnými kouřovými efekty se konal u příležitosti Dne Vzdušných sil AČR a 80. výročí konce druhé světové války. Letouny následně zamířily do Ostravy, kde se zúčastnily Dnů NATO.

Foto: Jan Schejbal a tým Red Arrows

VLČÍ MÁK – SYMBOL SOLIDARITY S VÁLEČNÝMI VETERÁNY

**ZAČÍNÁ KAMPAŇ VLČÍ MÁK
ČESKÉ REPUBLIKY 2025**

S podzimem přichází i tradice, která má sílu spojovat generace. Nošení červeného květu vlčího máku na oděvu je vyjádřením úcty k těm, kteří nasadili život v bojích za svobodu, a zároveň poděkováním všem válečným veteránům. Kampaň Vlčí mák České republiky 2025 proběhne opět v období od 29. října do 11. listopadu. Budete mít znovu možnost připnout si symbol solidarity a přispět na projekt Vojenského fondu solidarity.

Tradice má svůj vrchol 11. listopadu, v Den válečných veteránů. Právě v tento den roku 1918 zazněly v Evropě první tóny příměří, které ukončilo boje první světové války. Přestože šlo jen o krok k míru, pro celou generaci vojáků to byl okamžik naděje, na který nikdy nezapomněli. Od roku 1919 se proto v mnoha zemích připomínají nejen padlí, ale i všichni, kteří válku přežili. Vlčí mák se stal jejich symbolem – červeným květem, který roste na hrobech vojáků ve Flandrech a díky básni „Na polích flanderských“ (In Flanders Fields) kanadského lékaře Johna McCrae dodnes připomíná cenu svobody. Kampaň Vlčí mák České republiky pro válečné veterány se dnes ale netýká jen historie. Je mostem mezi minulostí a přítomností.

V loňském roce probíhala na stovkách míst po celé republice – v kavárnách, knihovnách, obchodech, galeriích, informačních centrech, na zhruba 300 čerpacích stanicích ČEPRO a samozřejmě i přímo v ulicích, kde jste mohli potkat více než 150 vojáků zapojených do sbírky. Společně jsme dokázali něco neuvěřitelného! Celkový výtěžek činil 5 026 599 Kč. Každý vlčí mák, každá koruna i každé sdílení ukázaly, že váleční veteráni mají v našich srdcích pevné místo.

Letos opět i DigiMÁK

Doba se mění a s ní i možnosti, jak podpořit dobrou věc. Stejně jako loni se můžete zapojit i prostřednictvím DigiMÁKu – virtuálního vlčího máku, který lze věnovat „svému“ hrdinovi a umístit třeba na profilovou fotografii na sociálních sítích. Ať už sáhnete po tradičním květu na klopě, nebo po jeho digitální podobě, poselství je stejné: vážíme si těch, kteří sloužili a slouží, a nikdy nezapomeneme. Každý příspěvek, každé gesto a každý sdílený symbol mají smysl. Nejde jen o finance. Jde o jasný signál, že váleční veteráni mají náš respekt a úctu. Tato podpora má navíc skutečný dopad prostřednictvím projektu Vojenského fondu solidarity na životy těch, kteří bojovali i bojují za naši svobodu a také na jejich blízké. Když spojíme síly, dokážeme velké věci.

Spojme se znovu. Překonejme rekord, který se nám povedl loni. Připněme si Vlčí mák České republiky i DigiMÁK a ukažme, že úcta a solidarita nejsou prázdná slova.

VLČÍ MÁK ČESKÉ REPUBLIKY PRO VÁLEČNÉ VETERÁNY

29. 10. – 11. 11. 2025

#makvzpominek

SBÍRKA SPOLEČNÉHO PROJEKTU MINISTERSTVA OBRANY ČR A CHARITY ČESKÁ REPUBLIKA

DMS ve tvaru: **DMS VFS 30** nebo **60** nebo **90** zaslat na číslo **87 777**

Převodem na účet / QR platba **44665522/0800**

VS: 918, zpráva pro příjemce: **DVV**

QR platba aktivní od 29. 10. 2025

Více
o projektu
na webu

Sbírka Vlčí mák České republiky pro válečné veterány je jedinou sbírkou, jejíž celý finanční výtěžek z prodeje vlčích máků jde na přímou pomoc válečným veteránům a jejich osobám blízkým, a to prostřednictvím projektu Vojenského fondu solidarity.

PREVENCE A VČASNÝ ZÁCHYT MOHOU ZACHRÁNIT ŽIVOT

Viditelné, ale nebezpečné. Zhoubné kožní nádory patří mezi nejčastější onkologická onemocnění. Přestože jsou na rozdíl od jiných druhů rakoviny viditelné pouhým okem, lidé je často podceňují a k lékaři přicházejí pozdě. Přitom právě včasný záchyt může zachránit život. Na nutnost prevence a pravidelných vyšetření upozornila i nedávná akce Ústřední vojenské nemocnice (ÚVN), která se setkala s velkým zájmem veřejnosti.

Během preventivní akce, která 23. a 24. září proběhla ve stanu ÚVN na pražském Vítězném náměstí, si přišlo svá znaménka nechat zkontrolovat 432 lidí. U devíti z nich lékaři odhalili kožní nádory, tzv. bazaliomy, a u dalších tři těžké dysplastické névy, které mohou přejít v nebezpečný melanom.

„Zájem lidí byl obrovský, což potvrzuje, že si veřejnost začíná stále více uvědomovat důležitost prevence. A právě ta je v boji proti kožním nádorům klíčová,“ uvedl primář Dermatovenerologického oddělení ÚVN plukovník MUDr. Zdeněk Antal.

Melanom – agresivní karcinom

Nejnebezpečnějším typem kožního nádoru je melanom, který se může velmi rychle šířit do dalších částí těla. „Zhoubný melanom patří k nejzákeřnějším typům rakoviny. V medicíně je léčitelný pouze v raném stadiu, dokud je omezený jen na kůži. Léčba pokročilého stadia, kterou máme v současnosti k dispozici, umí pouze prodloužit dobu přežití,“ upozorňuje plukovník MUDr. Antal. Zhoubný melanom se nevyhýbá ani mladým lidem ve věku 20 nebo 30 let.

Často se vyvíjí z pigmentových znamének, která se mění velikostí, tvarem nebo barvou. Vzhledem k tomu, že nádor nebolí a na první pohled může působit nenápadně, je důležité jakékoli podezřelé změny na kůži co nejdříve konzultovat s dermatologem.

„Nenechávejte na kůži nic, co tam nepatří a roste. Opalujte se s rozumem, dostatečně chráněte oděvem a krémem. Případné neobvyklé změny na kůži co nejdříve konzultujte s kožním lékařem. Včasně odhalení je jedinou cestou, jak předejít nejhorším následkům,“ dodává plukovník MUDr. Antal.

Nadměrné slunění škodí

Hlavním rizikovým faktorem vzniku kožních nádorů je ultrafialové (UV) záření. Kůže má omezenou schopnost opravovat poškození způsobené sluncem. Při opakovaném a nadměrném vystavování slunci se tato schopnost vyčerpá a vznikají nádorové buňky.

„Kůže si pamatuje a zaznamenává všechny podněty od ultrafialového záření v minulosti. Všechny naše buňky mají opravné řetězce. Každým nadměrným sluněním se řetězce ničí. A když tzv. opravné řetězce dojdou, vzniká nádor,“ vysvětluje primář Antal. Slunce je přitom v rozumné míře prospěšné – podporuje

tvorbu vitamínu D, posiluje imunitu, prospívá pacientům s lupénkou nebo atopickým ekzémem. Vysoké dávky UV záření ale představují vážné riziko.

Základem prevence kožních nádorů je proto bezpečné opalování, používání opalovacích krémů s vysokým UV faktorem, ochrana oděvem a pokrývkou hlavy a také pravidelné dermatologické kontroly. Akci podpořila i ministryně obrany Jana Černochová, která sama nedávno podstoupila odstranění podezřelého kožního léze.

Text: Lucie Růžková a Adéla Davidová, foto: Jan Schejbal

HISTORIE NESMÍ ZMIZET

Z MAP ANI Z PAMĚTI

V kraji Doupovských hor, z velké části uzavřeném za zákazovými cedulemi a závorami vojenského újezdu Hradiště, i v jeho podhůří se nachází řada drobných i větších sakrálních objektů a staveb – mlčenlivých svědků minulosti, kterou zdejší krajina prožila velmi bolestně. Dějiny 20. století, zejména jeho první polovina a poválečná léta, přetvořily tuto oblast k nepoznání. Dodnes je možné narazit na četná místa s pozůstatky hospodářských usedlostí, opuštěné chátrající kostely, kapličky, boží muka i hřbitovy s náhrobky, jejichž jména už dávno zmizela z paměti zdejších obyvatel.

„Jeden z takových hřbitovů se nachází ne daleko obce Podlesice, v otevřené a zvlněné krajině mezi Kadani a Podbořany tvořené širokými lány polí a remízky, protkané úzkými okresními silničkami a polními cestami,“ říká rotný Lubomír Klemsa z 41. mechanizovaného praporu v Žatci, kde slouží jako velitel minometného družstva. „Ještě v polovině 30. let minulého století sem místní pohřbívali své blízké, ale již krátce po konci druhé světové války byl hřbitov opuštěn. Poslední pohřby zde proběhly v letech 1949–51, jednalo se o sebevrahy, kteří podle tehdejších církevních pravidel nesměli spočinout na posvěcené půdě nového obecního hřbitova.“

V následujících dekádách místo postupně pohltila divoká příroda. Polní cesta lemovaná ovocnými stromy zmizela pod pásy zemědělské techniky, vstupní kovová brána byla odvezena, náhrobky i honosné hrobky bohatých rodin byly poničeny nebo povaleny a hřbitov se proměnil v neprostupnou džungli plnou trní, náletových křovin a divokého břečťanu.

Oživit zapomenutou historii

Svůj volný čas, i přes svou náročnou profesi, věnuje Lubomír Klemsa péči o zapomenutá pietní místa, která v tichosti zarůstají a mizí z map i paměti veřejnosti. Osobní vztah k regionu a hluboký respekt k historii ho vedly k rozhodnutí pokusit se hřbitov u Podlesic zachránit.

„Na úplném začátku jsem oslovil římskokatolickou farnost v Mašřově, která pozemek vlastní, a společně s několika kolegy a přáteli nabídl pomoc s revitalizací místa,“ vzpomíná Klemsa. „Podporu jsem našel i u vedení obce, na jejímž katastru se hřbitov nachází. Po vysekání přístupové cesty, které zajistila obec, jsme se jedné zářijové soboty pustili do práce.“ Hřbitov byl tehdy prakticky nepřístupný, zarostlý náletovými dřevinami a skrytý pod vrstvami břečťanu. Postupně začali odkrývat první náhrobky, nacházeli rozlámané kříže i fragmenty pomníků se jmény a daty lidí, jejichž životní příběhy se dávno vytratily. V centru hřbitova objevili podstavec i samotný vrchol centrálního kříže – překvapivě dochovaný.

Největším nepřítelem je břečťan

„Od jara letošního roku pokračujeme v pravidelném vysekávání a čištění jednotlivých

hrobových míst,“ pokračuje Lubomír Klemsa. „Náhrobky opětovně stavíme a zajišťujeme proti pádu. U některých budeme muset kvůli jejich rozměrům použít zvedací techniku. Co je ale naším největším nepřítelem, to je břečťan. Jeho odstranění je zdlouhavé a fyzicky náročné.“

Kdo porozumí historii, může tvořit budoucnost

Změna, kterou místo za uplynulý rok prodělalo, je výrazná. Hřbitov začínají znovu navštěvovat i potomci původních obyvatel, jejichž předci zde spočinuli. Právě tato zpětná vazba je pro rotného Klemsu a jeho spolupracovníky nejsilnějším důkazem, že jejich práce má smysl.

„A víze do budoucna? Vztýčit centrální kříž, obnovit co možná největší počet hrobů, renovovat torzo bývalé márnice a v jejím interiéru vytvořit pietní prostor k rozjímání. V plánu máme i instalovat informační tabuli, která by příchozím přiblížila historii tohoto místa,“ plánuje další práce rotný Klemsa. „Více než víze je to mé přání, aby toto místo nezmizelo z povědomí lidí. Je důležité, abychom dokázali vnímat minulost a porozumět jí – protože jen tak můžeme tvořit budoucnost.“

Text: redakce A reportu, foto: archiv rtn. Klemsa

DISCIPLÍNA A FAIR PLAY PLATÍ PRO SPORTOVCE I PRO VOJÁKY

Do prostoru nasazení českých vojáků v zahraniční operaci v Litvě zavítala vzácná návštěva. Jednalo se o delegaci složenou z českých olympioniků z ASC Dukla. Setkání, které spojilo svět sportu a službu českých vojáků v zahraniční operaci, přineslo nejen radost a zpestření běžného rytmu mise, ale i možnost sdílet zkušenosti z odlišných, a přesto v lecčem podobných prostředí.

Olympijský medailista z Pekingu, Londýna a Rio de Janeira skifař major Ondřej Synek, mistr světa v běhu na 400 m praporčík Pavel Maslák a halový medailista z mistrovství světa v atletice praporčík Jakub Holuša doprovázeni náčelníkem štábu na Dukle majorem Janem Železným ml., vrchním tělocvikářem z Velitelství pro operace majorem Eduardem Zíkou a štábním praporčíkem Martinem Bodnárem si během dne prohlédli techniku, s níž vojáci denně pracují. Se zájmem naslouchali jejich zkušenostem z ostrého nasazení. Podívali se i do posiloven, kde se čeští vojáci fyzicky připravují. Došlo i na sportovní souboj – vojáci i hosté změřili své síly ve stolním tenisu, kde nešlo o vítězství, ale o společný zážitek a přátelskou atmosféru.

Disciplína a trénink spojují vojáky i sportovce

Večer se živě diskutovalo. Disciplína, týmová spolupráce, sportovní vybavení, strava nebo psychická odolnost. To jsou témata, která spojují profesionální vojáky i vrcholové sportovce. Došlo i na otázky týkající se postavení sportovců Dukly v armádě. Olympionici také ocenili nasazení českých jednotek v zahraničí a vojáci na oplátku vyjádřili respekt k tvrdé práci, která vede ke sportovním úspěchům.

V rozhovoru pro A report sportovci a jejich doprovod hovoří o prolínání sportovní armádní kariéry, hodnotách a dovednostech potřebných jak ve sportu, tak v armádě, o tom, zda jsou v rámci armády VIP vojáky, o svých vojenských povinnostech nebo jak vnímají nasazení českých vojáků v zahraničních operacích.

Jakým způsobem se doplňuje vaše sportovní kariéra se službou v armádě? Vidíte v tom spíše výzvu, nebo výhodu?

Pavel Maslák: Moje sportovní kariéra již v současnosti není taková jako v minulosti, ale sport i kariéra se dobře doplňovaly. Vojenská cvičení, na která jsem jezdil, byla přínosná mimo jiné pro stmelení party, kterou jsme na Dukle měli, takže jsem je vnímal jako výhodu.

Ondřej Synek: Armáda a sport se dobře doplňují, protože vojáci musí být fyzicky i psychicky zdatní. My v Dukle reprezentujeme jak armádu, tak i Českou republiku. Sport je jedna z mála pozitivních věcí, kterou jako společnost v současnosti máme. Úsměv na tváři fanoušků a motivace pro to, aby sami sport provozovali, je to nejlepší, co jim můžeme dát.

Jakub Holuša: Je to určitě výzva a výhoda a zároveň také prestiž, protože je pro mě velká čest mít možnost nosit uniformu, a tím se i odlišit od sportovců-nevojáků.

Jaké hodnoty nebo dovednosti z armády vám nejvíce pomáhají ve sportu?

Pavel Maslák: Jednoznačně houževnost. Týmová spolupráce samozřejmě také, i když já jsem spíš sólo běžec. Avšak běhal jsem i štafetu a v týmu se to vždy táhlo lépe.

Ondřej Synek: Co se týče dovedností, tak určitě celková připravenost, protože voják musí být fyzicky zdatný. Z hodnot bych určitě zmínil smysl pro fair play, což by mělo platit jak ve sportu, tak i v armádě. Myslím si, že armáda, ve které budou vojáci dobře spolupracovat a budou mít smysl pro férovost, to dotáhne dále než ta, která tyto hodnoty neuznává.

Jakub Holuša: Jelikož jako vojáci absolvujeme také výcviky, tak jsou to určitě týmová spolupráce, odolnost a pracovitost.

Jan Železný ml.: Sportovci v Dukle mohou jít do uniformy, pouze když dosáhnou na medaili z mistrovství světa nebo olympiády. Jestliže se bavíme o této skupině, která samozřejmě musí plnit veškeré vojenské povinnosti včetně profesních, kariérových a jazykových kurzů jako standardní vojáci, tak jim vojenská příprava určitě poslouží i jako skvělá příprava pro jejich plnění limitů.

Jsou „duklaři“ VIP vojáci?

Eduard Zíka: I přesto, že má sportovec na Dukle, který je v uniformě, medaile z olympiády, musí na STANAG z angličtiny, splnit střeleckou přípravu nebo kariérové kurzy. Naopak některá pravidla mají nastavena přísněji, protože když dané limity ve svém sportu ve dvou letech za sebou nesplní, tak v Dukle končí. O dopingu se bavit nemusíme. Pozitivní nález znamená automaticky konec okamžitě. Naši vrcholoví sportovci jsou nesmírně hrdí na to, že mohou nosit uniformu a v rámci armády sportovat.

Jan Železný ml.: S tímto stereotypem dlouhodobě bojujeme. Jednoznačně říkám, že nejsou. Naši sportovci musí plnit všechny vojenské povinnosti jako ostatní vojáci. Naši sportovci, kteří jsou občanští zaměstnanci, pobírají standardní tabulkový plat. Jestliže se bavíme o nějakém nadstandartu, tak je to určitě sportovní zázemí, možnosti regenerace a péče o sportovce jako takové.

Jak reagují vaši sportovní kolegové a soupeři na to, že jste zároveň vojáci z povolání? Je to v něčem jiné než být běžným profesionálním sportovcem?

Jakub Holuša: Většinou reagují kladně a kvitují to a u některých je to i motivace pro vstup do armády. Co se týče mých zahraničních soupeřů, tak v Polsku nebo Lucembursku je to obdobné jako u nás. Ti nejlepší jsou členy armádních klubů v dané zemi, a proto si s nimi mohu vyměňovat zkušenosti, mám možnost porovnání. Být vrcholovým

sportovcem a zároveň vojákem s sebou přináší to, že máme jako vojáci své vojenské povinnosti, které musíme plnit. Nástupy, cvičení, střelby. To vše se nás samozřejmě týká. S tím také souvisí i naše chování a vystupování, kterým reprezentujeme armádu a Českou republiku navenek.

Pavel Maslák: Myslím si, že to, že jsme i vojáci, většina mých soupeřů neví. Spousta z těch, kteří to vědí, si myslí, že si jen občas obleču uniformu a tím to končí, ale jak už tady bylo zmíněno, tak to vůbec není.

Ondřej Synek: Já bych řekl, že to zas tak jiné není. Tento systém funguje i v řadě dalších zemí. Moji zahraniční soupeři se mě ptají na moji službu v armádě. To, že mohu reprezentovat i armádu, je pro mě taková třešinka na dortu a jsem na ni velmi hrdý.

Jak vnímáte nasazení českých vojáků v zahraničních misích? Co byste jim vzkázali?

Jan Železný ml.: Nasazení českých vojáků vnímám pozitivně. Toto je náš třetí turnus. Už jsme navštívili naše vojáky na Slovensku a v Polsku a podle našich zahraničních partnerů je spolupráce s Čechy na velmi dobré úrovni. Naším vojákům v zahraničních operacích bych chtěl poděkovat za jejich službu vlasti, protože i díky nim udržujeme bezpečnostní situaci veskrze dobrou, a díky tomu se mohou naši dukelští sportovci věnovat svému sportu.

Jakub Holuša: Velice kladně. Vnímám to tak, že do zahraničních operací jezdí ti nejlepší z nejlepších, a vzkázal bych jim, ať dobře reprezentují jak armádu, tak i Českou republiku. Mají také jedinečnou možnost se naučit

něco nového při spolupráci s našimi zahraničními partnery.

Ondřej Synek: Jednoznačně pozitivně, protože nasazení českých vojáků jednak velmi prospívá jejich výcviku, tak i z hlediska demonstrace síly v zemích, kde hrozí vojenská eskalace. V mírových misích pomáhají vojáci místnímu obyvatelstvu tam, kde je to potřeba. Přál bych našim vojákům hladké plnění úkolů bez komplikací a aby se úspěšně spolupodíleli na vytváření pozitivního obrazu České republiky v zahraničí.

Pavel Maslák: K vojákům vyslaným do zahraničních operací mám velký respekt a doufám, že se všichni ve zdraví vrátí zpět do vlasti. Vzhledem k tomu, že mám doma malé děti, tak si půlrok bez nich nyní nedokážu moc představit, tudíž si jejich oběti opravdu cením.

Návštěva olympijské delegace tak nejen zpříjemnila den českým vojákům, ale také symbolicky připomněla, že hodnoty odvahy, disciplíny a fair play mají mnoho podob – na sportovišti i v zahraniční operaci.

Náčelník štábu kapitán 6. úkolového uskupení návštěvu dukelských sportovců zakončil slovy: „Návštěva olympioniků u našich vojáků není jen symbolickým gestem, ale i důkazem, že vrcholový sport a vojenská služba mají mnoho společného. Stejně jako vojáci i sportovci potřebují disciplínu a profesionální přístup k přípravě a odolnost v zátěži. Setkání přineslo inspiraci pro obě strany. Vojákům posílilo morálku a sportovcům se potvrdilo, jak důležitý je týmový duch a služba vyššímu cíli.“

Text: npor. Jan Ramírez, foto: autor a rtm. Kateřina Sichová

PAMÁTNÝ DEN SOKOLSTVA

Heydrich si podepsal rozsudek smrti 8. října 1941

Na počátku října 1941 vrcholila první vlna teroru, který Reinhard Heydrich rozpoutal krátce po svém příchodu do protektorátu 27. září 1941. Uprostřed zatýkání a poprav vlastenců a představitelů domácího odboje zacílil Heydrich na organizaci, kterou považoval za mimořádně nebezpečnou: Českou obec sokolskou. K zákroku proti ní došlo v rámci takzvané Akce Sokol v noci ze 7. na 8. října 1941. Na počest všech sokolů a sokolek, kteří obětovali pro svou vlast své životy, si připomínáme 8. říjen jako Památný den sokolstva a od roku 2019 i jako jeden z významných dnů České republiky. Pro vyjádření vzpomínky se na oděv připíná sokolská kokarda.

K pochopení Heydrichových obav ze sokolů a důvodů jeho zákroku proti nim se musíme vrátit o téměř 160 let zpět. Sokolské organizaci, která vznikla v roce 1862, dali totiž její zakladatelé do vínku kromě tělocvičné činnosti i výchovu ke smyslu pro čest, morálku, etiku a především k vlastenectví. Miroslav Tyrš pojímal sokolské cvičení jako součást brannosti národa s cílem vybudovat ze sokolů budoucí národní armádu.

Jeho vize došly realizace v letech první světové války, kdy to byli právě sokolové, kdo stál u vzniku prvních jednotek československých legií ve Francii, Rusku i Itálii. V říjnu 1918 se stali i první armádou nově vzniklého státu

a jako dobrovolníci odcházeli bojovat o jeho hranice na Těšínsko a Slovensko.

Co Čech, to sokol

Byť měl Tyršův cíl „Co Čech, to sokol“ k realizaci daleko, téměř milionová členská základna vychovávaná v duchu sokolských ideálů významnou měrou spoluvytvářela celkovou společenskou atmosféru meziválečného Československa. Do řad sokolstva patřili i T. G. Masaryk, Edvard Beneš a řada dalších politiků a představitelů veřejného života.

Dramatický rok 1938 prožívali sokolové v ovzduší příprav na obranu Československa před blížící se německou agresí.

K významnému postavení Sokola v této oblasti napomohlo již o rok dříve uzákonění povinné branné výchovy obyvatelstva a předvojenské přípravy mládeže, na jejímž provádění se Československá obec sokolská velmi aktivně podílela. Chození na veřejnosti v sokolském kroji se v této době stalo nejen výrazem vlastenectví, ale v pohraničních oblastech i velké odvahy, neboť se sokolové stávali stále častěji cílem henleinovských bojůvek.

Vrcholem dosavadní činnosti Sokola se po téměř osmdesáti letech jeho existence stal červencový X. všesokolský slet. Přímí účastníci, ať již z řad cvičenců či diváků, na něj dodnes vzpomínají jako na jeden z nejsilnějších

V Kounicových kolejích v Brně byl popraven i čelný představitel sokolského odboje na Moravě Vladimír Groh.

atentát na Reinharda Heydricha, patřil i starosta sokolské župy Krušnohorské-Kukaňovy Jan Zelenka-Hajský, jehož žižkovský byt se stal jedním z hlavních opěrných bodů parašutistů. Náčelníkem Krušnohorské-Kukaňovy župy byl Václav Novák z Podmokel. V roce 1938 se s rodinou přestěhoval do pražské Libně, kde našli parašutisté další z bezpečných úkrytů.

Cesty do odboje

Po březnové okupaci českých zemí se v roce 1939 cesty sokolů rozdělily. Mnozí odcházeli do zahraničí, kde očekávali vznik zahraniční armády, podobně jako tomu bylo v letech první světové války.

Formování československého zahraničního odboje probíhalo po okupaci Čech a Moravy za krajně nepříznivých okolností. Postupně vznikla hlavní centra československé emigrace v Paříži a Londýně. V dubnu 1940 byla v Paříži založena Sokolská župa Zahraniční, jejímž starostou se stal významný meziválečný slovenský politik Juraj Slávik.

Bývalý cvičitel dorostenců Sokola Královské Vinohrady generál Hugo Vojta měl hlavní zásluhu na zapojení sokolů do vojenského odboje. Byl popraven v Ruzyňských kasárnách 28. září 1941.

životních zážitků. Slet se stal pro všechny symbolem připravenosti k obraně vlasti. Před sletem neslo 42 000 běžců tzv. rozestavným během (štafetou) sletový oheň do všech sokolských žup a jednot s cílem v deseti místech pohraničí.

Vlastní slet, jehož program zhlédlo téměř dva a půl milionu diváků a jehož průvod trval více než čtyři hodiny, se stal obrovskou demonstrací odhodlání celého národa bránit se nacistické agresi. Na vlastním sletu se podílelo téměř 350 000 cvičenců a cvičenek. Závěrečným a nejmohutnějším cvičením se stala prostná téměř 30 000 mužů, podmalovaná husitským chorálem a uzavřená přísahou republiky. Právě skladba Přísaha republiky se stala symbolem celého X. všesokolského sletu. Jejím autorem byl pozdější významný člen odboje František Pecháček.

V době vrcholící krize se na hranicích dostávalo pomoci sokolů i jednotkám Stráže obrany státu a v září 1938 čelili spolu s dalšími českými i německými demokraticky smýšlejícími spolky a organizacemi přeshraničním útokům Sudetoněmeckého Freikorpsu. Mnichovská dohoda znamenala pro všechny obrovskou ránu, pro obyvatelstvo v odstupovaných oblastech navíc začal doslova boj o život, a pro sokoly, symbolizující vše, co nastupující nacistická moc v pohraničí nenáviděla, to platilo dvojnásob.

Sokolské rodiny se připojily k proudu uprchlíků z pohraničí a hledaly svá nová působiště. Dařilo se to především díky podpoře, které se jim dostávalo od jednot ve vnitrozemí. Pomoc ale směřovala ke všemu evakuovanému obyvatelstvu. Ze sokoloven se tak stala evakuační centra, kde mnozí nacházeli první provizorní ubytování. Nikdo tehdy nemohl tušit, že řada z těch, kteří opustili na podzim 1938 své domovy v pohraničí, sehraje o čtyři roky později svoji historickou úlohu.

Mezi budoucí nejvýznamnější spolupracovníky parašutistů, kteří uskutečnili v květnu 1942

Autor skladby Přísaha republiky František Pecháček se o čtyři roky později stal jedním z hlavních protagonistů příprav atentátu na Reinharda Heydricha. Zemský velitel Obce sokolské v odboji v Čechách byl zavražděn v Mauthausenu 3. února 1944.

Průvodním znakem nacistické okupace českých zemí se stalo i boření sokolských symbolů.

V úvodním prohlášení se o sokolstvu říkalo: „...pamětlivo své minulosti a svého poslání, staví se dnes opět do prvních řad nového zahraničního odboje.“ Náčelník československé vojenské správy generál Sergěj Ingr přivítal vznik Sokolské župy Zahraniční slovy: „Tak jako vždy, kdy národ náš potřeboval pomoci sokolského bratrstva, tak i nyní spoléhá na všechna věrná československá srdce, že se ozvou, když Vlast zavolala. Jsem rád, že opět mohu zařaditi naše Sokolstvo mezi nejvěrnější.“

Sokoly bychom v letech druhé světové války našli na všech bojištích. Ti američtí bojovali v Evropě i v Tichomoří, čeští a slovenští pak na východní a západní frontě i v severní Africe. Bojovali jako pěšáci, tankisté, letci... a jejich fyzické i osobnostní předpoklady je předurčovaly i k absolvování parašutistického výcviku a k zapojení se do nejriskantnějších operací.

Mnoho sokolů se rozhodlo bojovat proti nenáviděným okupantům na domácí frontě. Od prvních dnů existence Protektorátu Čechy a Morava považovali nacisté české tělovýchovné organizace v čele se Sokolem za nepřátele říše. Oprávněně. Pokud činila v roce 1937 členská základna Československé obce sokolské téměř 300 000 mužů a spolu s ženami, dorostem a žactvem více než 800 000, je nasnadě, že se sokolové a sokolky stali od prvních dnů existence protektorátu členy prakticky všech rodících se organizací domácího odboje.

Jednotlivci se tak spontánně stávali členy Obrany národa, Politického ústředí, Zemského národního výboru či Petičního výboru Věrní zůstaneme. V Politickém ústředí to byli např. Premysl Šámal, Jan Jína, Ladislav K. Feierabend a Jaromír Nečas, v Obraně národa pak

např. podplukovník Josef Mašín či generálové Hugo Vojta a Vojtěch B. Luža. V Brně se členové Sokola podíleli na vytvoření odbojové organizace Zemský národní výbor. Rozhodující roli v ní sehráli pedagogové Masarykovy univerzity – Jan Uher, Vladimír Helfert, Vladimír Groh, Robert Konečný a Ferdinand Richter. Skupina se zaměřila především na zpravodajskou a kurýrní činnost a na akce propagandistického charakteru.

Obec sokolská v odboji

Kromě toho, že se sokolové zapojili do různých odbojových skupin, vytvořili i vlastní odbojovou organizaci Obec sokolská v odboji. V čele odbojové sítě, která se od ústředí odvíjela přes župy až do místních jednot, stáli čelní činovníci sokolské obce vedení Augustinem Pechlátěm (od července 1939 náčelníkem České obce sokolské).

Důležitou součástí prvních týdnů sokolského odboje byla pomoc při ilegálních odchodech do zahraničí. Obdobně jako ostatní odbojové organizace vyvíjeli sokolové rovněž zpravodajskou činnost, a v době, kdy nikdo nepředpokládal, že blížící se válka potrvá téměř šest let, připravovali ozbrojené povstání proti okupantům. Zemským velitelem Obce sokolské v odboji pro Čechy se stal autor sletové skladby z roku 1938 Přísa ha republiky František

Jedním z prvních organizátorů Obce sokolské v odboji byl náčelník České obce sokolské Augustin Pechlát. Byl popraven v Ruzyňských kasárnách 30. září 1941.

Pecháček, zemským velitelem pro Moravu pak Štěpán Drásal.

Rozsáhlá síť bohužel nezůstala před gestapem dlouho utajena a sokolský odboj byl těžce postižen především zatýkáním v řadách Zemského národního výboru a Politického ústředí.

Význam Obce sokolské v odboji začal výrazně stoupat na sklonku jara 1940 při budování druhé odbojové garnitury. Současně se ale v německých zprávách o dění v protektorátu začaly objevovat stále častěji zmínky o nebezpečí, které představuje sokolské hnutí pro

Mezi sokoly, kteří přežili věznění v Osvětimi, patřil náměstek starosty župy Středočeské Jan Husták.

okupační moc. Po likvidaci první odbojové garnitury se Obec sokolská v odboji v Čechách stále více orientovala na Obranu národa, na Moravě pak na Petiční výbor Věrní zůstaneme. Postupně se dařilo navázat spolupráci i s Ústředním vedením odboje domácího.

Rozsudek smrti

Dne 12. dubna 1941 nařídil K. H. Frank v zastoupení říšského protektora předsedovi protektorátní vlády Aloisi Eliášovi, aby zastavil činnost Sokola. Zákaz činnosti byl ale pouze prvním krokem ve snaze okupantů o eliminaci sokolského odboje. Dne 27. září 1941 jmenoval Adolf Hitler zastupujícím říšským protektorem SS-Obergruppenführera Reinharda Heydricha, který ihned po své inauguraci vyhlásil stanné právo a rozpoutal krvavé represe proti českému odboji.

Mezi prvními odbojáři, kteří stanuli 28. září 1941 před hlavními popravčí čety v pražských Ruzyněských kasárnách, byl i bývalý cvičitel dorostenců Sokola Královské Vinohrady generál Hugo Vojta. Represím padl za oběť i Augustin Pechlát a další významný člen Sokola a příslušník odboje Vladimír Groh. Oba byli popraveni 30. září 1941.

Zásah proti sokolům gradoval v noci ze 7. na 8. října 1941, kdy byla zahájena Akce Sokol. Byli při ní systematicky zatýkáni členové vedení sokolské obce, žup i funkcionáři sokolských jednot. Celkem bylo postiženo asi 1 500 sokolů. Většina z nich byla transportována přes Malou pevnost v Terezíně do koncentračního tábora v Osvětimi.

Ještě během vlny zatýkání, 8. října 1941, podepsal Reinhard Heydrich úřední výměr o rozpuštění České obce sokolské, který vstoupil v platnost o tři dny později. Hlavním argumentem byla skutečnost, že organizační aparát Sokola sloužil v masovém měřítku odbojovému hnutí. Ve zprávě německé Bezpečnostní služby (Sicherheitsdienst) o Akci Sokol vypracované počátkem listopadu 1941 se mimo jiné říkalo: „Účinek rozpuštění sokolských spolků a zatčení mnohých funkcionářů ukazuje, jak významnou roli hrál Sokol ve

veškerém českém životě a jak hluboko byl zakotven v českém národě. Německé obyvatelstvo, především v německých národnostních ostrovech, přijalo oznámení o rozpuštění Sokola s velkou radostí.“

Zatýkáním mezi vedoucími představiteli Sokola byla výrazně postižena i sokolská odbojová síť. Přesto si Heydrich svým zásahem nechtěně vytvořil dobře organizovanou a odhodlanou skupinu mužů a žen, připravenou pomstít své popravené bratry a obětovat přitom doslova cokoliv. Fakticky si tak podepsal rozsudek smrti. Bylo to totiž právě sebevražedné odhodlání sokolů a sokolek, jež se stalo o několik měsíců později základem k úspěšnému uskutečnění atentátu na Reinharda Heydricha. Radikální část sokolského odboje, která se na přípravách atentátu přímo podílela, si na památku 8. října dala název skupina Říjen.

Text: Michal Burian, foto: zdroj VHÚ

Předválečný starosta ČOS Stanislav Bukovský patřil mezi zatčené v rámci „Akce Sokol“. Byl umučen v Osvětimi 14. srpna 1942.

Vyvrcholením celého sletu byla skladba Přísaha republiky.

Den válečných veteránů 11. 11. 2025

a program **Benefity pro válečné veterány**

U příležitosti **10. výročí programu Benefity**, které slavíme letos na podzim, připravila Volareza s partnery programu mimořádnou nabídku speciálních benefitů, jako dárek ke **Dni válečných veteránů** a výraz poděkování a úcty válečným veteránům za službu vlasti.

Národní památkový ústav otevírá válečným veteránům zdarma své hrady, zámky, kláštery, usedlosti a další památkové objekty. Ke kulatému výročí programu Benefity jsou letos válečným veteránům otevřeny mimořádně zcela všechny historické objekty NPU, a to **o víkendu 1. 11. a 2. 11. 2025**.

Svůj speciální benefit nabízí i **Volareza**, která komplexně zajišťuje program Benefity. Od **8. 11. do 11. 11. 2025** má pro válečné veterány připravenou speciální cenu vstupného za 1,- Kč do Aquacentra hotelu VZ Měřín anebo do Vodního ráje hotelu VZ Bedřichov.

Další speciální benefity jsou platné dne **11. 11.** na **Den válečných veteránů**. Tento sváteční den mohou váleční veteráni navštívit galerie a muzea, vydat se do přírody, ochutnávat dobrá jídla, naučit se nordic walking, anebo výhodně nakupovat elektroniku, vybavu domácností, military doplňky, kosmetiku, brýle a další zboží.

Své speciální benefity poskytují v listopadu tito partneři programu **Benefity pro válečné veterány**:

Národní galerie Praha – bezplatná vstupenka dne 11. 11.

Západočeské muzeum v Plzni – bezplatná vstupenka dne 11. 11.

Stezka korunami stromů Krkonoše – akce 1+1 na vstupné dne 11. 11.

NORDIC SPORTS – bezplatný vstup na instruktážní workshop nordic walking dne 11. 11.

Pizza Hut – akce 1+1 na pizzu v restauracích Pizza Hut ve dnech 8. 11. až 11. 11.

Niceboy – speciální 50% sleva na elektroniku a příslušenství dne 11. 11.

Gorenje – speciální 50% sleva na malé spotřebiče, speciální 30% sleva na velké a vestavné spotřebiče dne 11. 11.

Hisense – speciální 50% sleva na malé spotřebiče, speciální 30% sleva na velké a vestavné spotřebiče, speciální 25% sleva na televizory dne 11. 11.

Haier – speciální 30% sleva na velké a malé spotřebiče dne 11. 11.

Run'gun – speciální 30% sleva na army peněženky, trička, tašky a doplňky dne 11. 11.

Angry Beards – speciální 15% sleva na pánskou a dámskou kosmetiku dne 11. 11.

DATART – speciální slevové kupóny na elektroniku dne 11. 11.

Sledujte sekci **DEN VÁLEČNÝCH VETERÁNŮ** na webových stránkách www.benefity-veterani.cz.

Benefity

pro válečné veterány

PĚTIBOJAŘSKÁ KOMETA

**MATĚJ LUKEŠ VYBOJOVAL V SEZONĚ
ČTYŘI VELKÉ MEDAILE!**

LUKEŠOVA MEDAILOVÁ ÚRODA

MLADÝ PĚTIBOJAŘ PROŽIL SKVĚLOU SEZONU

V září cestoval po Evropě, relaxoval. Proč také ne. Závodní pětibojářské povinnosti měl třiadvacetiletý mladík Matěj Lukeš pro letošní rok splněny náramně. Kometa z Dukly se může chlubit individuálním bronzem z mistrovství světa, stříbrem z finále Světového poháru, štafetovým bronzem z MS s Markem Gryczem i týmovou medailí z ME (3. místo). Zákonitě je stále více a více obletovaným sportovcem.

Objevil jste se také na letišti v Mošnově na Dnech NATO a Vzdušných sil AČR. Máte v oblíbě podobné akce?

Od prosince jsem vojákem z povolání. Příležitost být na ostravském letišti a všechno vidět na vlastní oči jsem uvítal. Moc se mi to líbilo. Pokud to půjde a bude čas, rád přijedu znovu.

Po boku hvězdného kajakáře Josefa Dostála jste rozdál řadu autogramů. Měli jste čas si spolu popovídat?

Naživo jsme se viděli poprvé. Pepa je velký sympáček, ohromný sportovec. Užil jsem si to s ním, byla sranda. Navíc v tu dobu probíhaly závody olympijských nadějí v kanoistice, na nichž startoval můj brácha. Takže jsme probrali i tohle téma.

Byl rozdíl v počtu podpisů?

(směje se) Velký. To asi nikoho nepřekvapí. Pepa je přeci olympijský vítěz.

Vnímáte po povedené sezoně větší popularitu i vy?

Dost rychle jsem zmizel na dovolenou. Obloukem jsem se různým povinnostem vyhnul. Byl jsem rád, že jsem v Litvě udělal radost nejen sobě, ale také kamarádům a známým.

Jak si užíváte dny volna, které po světovém šampionátu nastaly?

Rád cestuji. Před Dny NATO jsem byl ve Španělsku a Dánsku. Po nich jsem zavítal do Barcelony a Neapole. Hlavní část příští sezony

začíná až v dubnu, takže si větší odpočinek mohu dovolit.

Výsledky byly z vaší strany úžasné. Jste sám překvapený, co všechno jste dokázal?

Trochu ano. Přípravu jsem měl narušenou šestitýdenním vojenským výcvikem ve Vyškově. Na chvíli jsem z toho vypadl, ale na výkonnosti se to neprojeвило.

Získal jste čtyři velké medaile. Z nich samozřejmě vyčnívá individuální bronz na mistrovství světa. Byl už prostor jej hezky oslavit?

Něco proběhlo v rámci svazu i Dukly a samozřejmě s kamarády. Co se povedlo, mi asi dojde později, stejně jako v případě stříbra z finále Světového poháru v Egyptě.

Věděli jste, že jste prvním českým medailistou na MS od roku 2014?

Když to tehdy dokázal Honza Kuř, bylo mi dvánáct. Hned jsem si to neuvědomil, ale vylučovací metodou bych se k tomu prokousal. Jsem rád, že jsem ho mohl napodobit, stejně tak Davida Svobodu či Michala Sedleckého. Ten dokonce dosáhl na titul, když jsem se narodil.

Skoro se zdá, že vám změna překážkové dráhy za koňský parkur výrazně sedla. Je to tak?

Šlo o sezonu po olympiádě. Spousta soupeřů si dala větší pauzu, někteří starší kluci dokonce kariéru kvůli zařazení nové disciplíny ukončili.

My mladší máme v téhle adaptaci výhodu. No a mně se dařilo.

Stýská se vám po koních?

Moc. Brzy navštívím jezdecký klub. Už se těším, až naskočím do sedla.

Pětiboj se díky tomu pozměnil. Chleba se už neláme v šermu, ale právě na překážkové dráze...

Souhlasím. Systém šermu je jiný. Na mistrovství světa i ve finále Světového poháru jsem po něm nabral ztrátu, přesto se to dalo dohnat. Dříve byly rozdíly markantnější, o přední pozice se už pak bojovalo těžko. Překážkovka a body z ní jsou v tomhle směru zásadnější.

Rázem jste poskočil do absolutní špičky. Nebudou vás velká očekávání svazovat?

Je to jen o mojí hlavě. Nejsem zvyklý na sebe vyvíjet enormní tlak. Budu dělat, co jsem dělal doteď, snad bude všechno fungovat dál.

Příprava tedy poběží ve stejném módu?

Nic zásadního měnit nechceme. Navíc bych měl mít ještě víc času na trénink tím, že mi odpadne výcvik ve Vyškově. Výkony by mohly být ještě lepší. Uvidíme.

Rovněž studujete. Jde ve spojení s vrcholovým sportem o náročnou kombinaci?

Jsem ve druháku na Palestře. Specializuji se na fitness. Snažím se, jak to jde. Zatím stíhám.

Podpora v rodině, šel mu i triatlon

Sportovní základy mu vštípil otec, sám bývalý pětibojař a triatlonista. Matěj se k prvním závodům postavil už jako devítiletý, skvělý byl rovněž v triatlonu, v němž také v mládežnických kategoriích reprezentoval. „Pětiboj zvítězil, protože byl ještě o něco všestrannější. Kromě technických disciplín mě hlavně lákali koně. Nebylo to jen takové drsné rubání. Triatlonisté jsou v tomhle hrozní blázni, já

tedy taky, ale pětiboj mě nakonec lákal víc, vysvětluje svou volbu.

Rodina mu poskytuje obrovskou oporu, má ještě tři mladší bratry. „Bez nich bych to vůbec nemohl dělat. Táta byl také triatlonista a pětibojař. Největší fankou byla maminka, ta už ale není pět let na světě. Ta mě podporovala ze všech nejvíc.“ Lukeš na sebe výrazně upozornil už před rokem v Číně, kde s Martinem Vlachem a Markem Gryczem vybojovali

týmový bronz. První velký individuální úspěch pak přišel letos v lednu právě v Egyptě. V rámci předolympijského challengeru tam skončil druhý. „Byl tam najednou skok,“ zamýšlí se nad průlomem v kariéře.

Specifické i zrádné překážky

Výborně se přizpůsobil novému formátu, v němž koňský parkur po olympijských hrách v Paříži vystřídala překážková disciplína OCR. „Je hodně vysilující a stresová,“ říká na rovinu. Ke zdolávání dráhy se používají různé varianty a techniky. Na některých si je jistější, na jiných méně. „Pořad to s trenérem Jakubem Kučerou ladíme a konzultujeme. Nějaký čas tam vždycky zbytečně ztratím, nesmím moc vymýšlet. Musí se pečlivě naměřit vzdálenosti, nakrokovat si to. V závodě musí být všechno zautomatizované.“

Zlepšení v plavání

A spokojenost s ostatními disciplínami? „V šermu to ještě není úplně ono. V novém systému to ale neznamená takovou katastrofu jako dříve. Výrazně jsem se zlepšil v plavání. Letos jsme naplavali mnohem více kilometrů než vloni a je to znát. Ukázalo se, že i tam se může rozhodovat. Celkem dobře jsem i střílel, náramně mi to běhalo. Mám z toho radost,“ netajil spokojenost.

Text: Pavel Král, foto: Filip Komorous a ASC Dukla

Čekalo se víc. Nejlepším výsledkem na veslařském mistrovství světa v Šanghaji se nakonec ukázalo 10. místo párové čtyřky ve složení Michal Zindulka, Jan Čížek, Martin Ježek, Jakub Podrazil. Další dvě posádky Dukly – dvojka bez kormidelníka (Jakub Podrazil, Dalibor Neděla) a čtyřka bez kormidelníka (Tomáš Šišma, Miroslav Vokálek, Vít Baldinus, Jan Chládek) – musely skousnout hořkou pilulku už po rozjíždkách.

Párová čtyřka jela jako jediná alespoň finále B. Mistři světa do 23 let usedli do lodi se zkušeným Jakubem Podrazilem, jenž nahradil nemocného Filipa Zimu. A neklamali. V polovině dvoukilometrové trati se drželi na třetím místě, v cíli byli čtvrtí. Dokázali však předstihnout posádky Francie (o 5 setin!) a Austrálie.

„Není to super výsledek, ale dobrý určitě ano. Je na čem stavět. Momentálně jsme v generační obměně. Kluci se individuálně zlepšují,

VOZP | **VOJENSKÁ
ZDRAVOTNÍ
POJIŠŤOVNA**

VESLAŘSKÉ MS V ŠANGHAJI: TOP 10 VYBOJOVALA JEN PÁROVÁ ČTYŘKA

jejich výkony mají rostoucí tendenci. Na absolutní světovou špičku musí ještě přidat, což nejde ze dne na den. Zindulkovi, Čížkovi a Ježkovi je teprve 22 let. Pokud vydrží v tréninkovém úsilí, mohou za dva roky jezdit áčková finále,“ je přesvědčen Ondřej Synek, šéftrenér veslování v Armádním sportovním centru Dukla. Triatletický Podrazil si tak alespoň částečně spravil chuť po vystoupení s Nedělou na dvojce bez kormidelníka. Čtvrté místo v rozjíždce je odsoudilo jen k účasti ve finále C, v němž nakonec skončili druzí za Nory a celkově obsadili 14. pozici.

Podobně si vedla čtyřka bez kormidelníka (13.). Vítězství ve finále C o čtyři setiny před Dány však může i tak znamenat velké povzbuzení do další práce.

Text: Pavel Král, foto: CPA

PARAŠUTISTÉ DUKLY OVLÁDLI SVĚTOVÝ POHÁR!

VE VÍTĚZSTVÍ PROMĚNILI VŠECH PĚT STARTŮ

Podtrženo, sečteno. Parašutisté Dukly Prostějov zvládli na výbornou i poslední závod letošního seriálu Světového poháru v přesnosti přistání a ve švýcarském Locarnu oslavili celkový triumf v prestižním seriálu. Vše ještě umocnila vítězství Oldřicha Šorfa mezi jednotlivci a Jiřího Gečnuka v kategorii Master (nad 50 let). Tým vedený Liborem Jirouškem završil své počínání ve velkém stylu – pátým vítězstvím z pěti startů. Unikátní bilance je výjimečná v tom, že se úvodního SP ve Francii vůbec neúčastnil. „Ostatním se nejhorší závod škrtal. My jsme neměli prostor na chybu, museli jsme jet pokaždé naplno. Kluci to ale zvládli výtečně,” chválil Jiroušek své svěřence po triumphech v Bledu, Klatovech, Bellunu, Thalgau a nyní v Locarnu. Zde startoval tým Dukly A v sestavě Jiří Gečnuk, Jakub Pavlíček, Jakub Rataj, Oldřich Zbiral a Petr Směšný. Dukla B, která skončila čtvrtá, se představila ve složení, v němž pojede na listopadové armádní MS CISM v Kataru (Petr Chládek, Bonifác Hájek, Miloslav Kříž, Ondřej Žák a Oldřich Šorf). „Závod proběhl ve velmi příjemných teplotách, na které nejsme v tuto dobu ve Švýcarsku zvyklí. Jiří Gečnuk vyhrál, Petr Směšný obsadil čtvrté místo. V týmech jsme se dostali do vedení až po předposledním sedmém kole. Do té doby suverénní Katařani v závěrečných seskocích selhali a propadli

se na dělenou čtvrtou příčku,” prozradil Jiroušek důležité okolnosti z průběhu vyrovnané soutěže.

V Locarnu se po půlroční pauze zaviněné zraněním ramena představil Petr Chládek. „Zvládl to, což bylo důležité právě vzhledem k blížícímu se mistrovství světa v Kataru,” těšilo trenéra.

Pořadí Světového poháru v Locarnu – týmy:

1. Dukla A, 2. Itálie, 3. Maďarsko, 4. Dukla B, Katar, Francie.

Jednotlivci: 1. Gečnuk (Dukla A).

Celkové pořadí SP – týmy:

1. Dukla A 1 150 b., 2. Maďarsko 855, 3. Francie 830...6. Dukla B 655.

Jednotlivci: 1. Šorf (Dukla) 310 b., 2. Guinde (Francie) 216, 3. Gečnuk (Dukla) 212.

Master (nad 50 let): 1. Gečnuk 293 b., 2. Hirschler (Maď.) 288, 3. Guarinelli 234.

ZA NULY KE ZLATU. ŠORF V PŘESNOSTI NENAŠEL PŘEMOŽITELE

Ve Světovém poháru v přesnosti přistání zářil. Úžasné výkony mu vynesly sladkou odměnu v podobě celkového triumfu mezi jednotlivci. Čtyřiačtyřicetiletý parašutista Oldřich Šorf, dlouholetá stálice prostějovské Dukly, si jej velmi považuje. „Radím to na stejnou úroveň s mistrovstvím světa,” říká jednoznačně v rozhovoru, v němž mapuje povedenou část sezony, která ale ještě zdaleka nekončí.

V SP jste dosáhl na vítězství mezi jednotlivci, a to ne v ledajaké konkurenci. Jak vysoko tento úspěch řadíte?

Hodně vysoko. Popravdě jsem nad tím i přemýšlel. Když si vezmu, že mistrovství světa je o jednom závodě v sezoně a ve Světovém poháru musíte uspět ve více startech, tak to řadím minimálně na stejnou úroveň.

Vloni jste skončil druhý, letos jste své výkony ještě povýšil. Poprvé v kariéře jste v rámci prestižního seriálu zvítězil. Nadstandardní formu

jste prokázal hlavně v italském Bellunu, kde jste zapsal šest nul a dvakrát jeden centimetr. Jedná se o oblíbenou destinaci?

Vyhrál jsem tam i před rokem. Ani jednou ale nepanovaly podmínky, které mi úplně vyhovují. Bylo hrozné vedro, dusno, takže takové otravné počasí. Asi to je ideálním termínem. Skáče se uprostřed sezony, kdy to u nás zpravidla vychází na vrchol výkonnosti.

Vítězství jste zapsali i v týmech, a to jste vynechali úvodní podnik SP ve Francii. Nemohli jste si dovolit

velká zaváhání. Jeden závod ze šesti se škrtal. Je parašutista v takovém případě pod velkým tlakem?

Neřekl bych. Do všeho jdeme naplno, ať jsme v jakékoliv situaci. Jsme na adrenalin zvyklí. Že nám to vychází, je skvělé.

Ze švýcarského Locarna, kde proběhl poslední Světový pohár sezony, jste se vrátili v neděli nad ránem. Byla cesta veselá?

To cestování je hrozné. Na výjezdech spojených se Světovým pohárem najezdíte v do- dávce po Evropě tisíce kilometrů, strávíte

v ní desítky hodin. Žádný komfort, ale nejde to jinak.

V listopadu vás ještě čeká armádní mistrovství světa CISM v Kataru.

Jedná se o vhodně zvolený termín?

Sezona bude dlouhá, to každopádně. Párkrát už nám to takhle pozdě vyšlo. Asi by to nemuselo být špatné. Teď jsme všichni poměrně unavení. Tím, že je to až za měsíc a půl, tak se můžeme restartovat. Moc toho nyní už nenaskáče, odpočinek přijde vhod a s ním i další chuť.

Kromě přesnosti přistání vás čeká také akrobacie. Je pro vás tato disciplína zpestřením armádního šampionátu?

Má to svá pro i proti. Když ji dlouho neskáčete, tak z toho vypadáváte. Jak silově, tak orientačně. Odchází vám motorika. Na druhou stranu si to ve vzduchu víc hlídáte. Nejdete do toho úplně po hlavě, takže tam vždycky nějaký standard je. Samozřejmě musíte být řádně připravený.

Naposledy jste si ji vyzkoušeli na mistrovství světa FAI v Klatovech. Na jaře jste ji pilovali i na kempu v USA. Co tedy bude pro výkon zásadní?

Měli jsme to příjemně rozvrstvené i v tréninkovém procesu, takže by to nemuselo dopadnout vůbec špatně. Před šampionátem musíme hodně naposilovat. Břišní svaly a přitahovače nohou musí být v topu. Netahat je

v akrobacii za sebou je nejdůležitější, rukama nohy nepřeperete. Musím mít jistotu, že je v otáčkách a odstředivé síle udržím, jak je potřeba.

V Kataru se dají očekávat specifické podmínky, těšíte se?

Ještě jsem tam neskákal, ale někteří kluci ano. Bylo to těsně po covidu. Já měl tehdy pozitivní test, tak jsem s nimi neletěl. Rozhodně víme, do čeho jdeme. Je to v poušti, hodně tam fouká. Vstává se ve 3.15 ráno, za tmy jedete na letiště, nasedáte do mašiny a s úsvitem vyskakujete, abyste stihli ideální počasí a hlavně ještě nefoukalo. Večer se to opakuje zase se západem slunce. Zvláštní to bude určitě.

S Katařany jste se měřili už ve Světovém poháru. V Locarnu dokonce dlouho figurovali na první pozici. Jsou už silným soupeřem?

Rychle se zlepšují. I díky neomezeným finančním prostředkům. Platí si nejlepší trenéry, jen se musí poprat s tou svojí mentalitou. Jsou to hrdí Arabové. Když jim něco nakazujete, mají s tím někdy problém.

Ambice dukláckého týmu budou jistě vysoké?

Jinak to nejde. Znovu půjdeme po medailích.

Text: Pavel Král, foto: ASC Dukla

VOJENSKÉ LESY A STATKY ČR, s.p.

ATLETICKÉ MS V TOKIU: BEZ MEDAILE, VADLEJCHOVI FINÁLE NEVYŠLO

Atleti ASC Dukla se zúčastnili mistrovství světa v Tokiu, ale podle představ jim rozhodně nevyšlo. Největší nadějí byl oštěpař Jakub Vadlejch, který obhajoval bronz ze šampionátu v Budapešti. V kvalifikaci předvedl své sezonní maximum (84,11 m) a bezpečně postoupil do finále. V něm se mu však nevedlo. Po třech pokusech, z nichž pouze jeden byl měřený (78,71 m), skončil na 11. místě. Mistrem světa se stal Keshorn Walcott z Trinidadu a Tobaga výkonem 88,16 metru. V desetiboji obsadil Vilém Stráský 11. místo výkonem 8110 body, Ondřej Kopecký skončil patnáctý poté, co nezvládl zá-

kladní výšku v tyči.

Další dukláci se do finálových bojů neprobojovali. Dálkař Radek Juška skončil šestnáctý (793 cm), kladiváři Volodymyr Myslyvčuk (75,69 m) a Patrik Hájek (72,63 m) obsadili 13. a 28. místo. Překážkář Vít Müller doběhl šestý v rozběhu na 400 m překážek (49,02 s), což na postup

do semifinále nestačilo. Podobně na tom byl sprinter Tomáš Němejc na dvoustovce. Oštěpařka Andrea Železná poslala v kvalifikaci své náčiní pouze do vzdálenosti 53,43 metru, což pro ni znamenalo obrovské zklamání.

Text: pk

VE VÝSLEDČÍCH

Finále:

Desetiboj: 1. Neugebauer (Něm.) 8804 (100 m: 10,80 – dálka: 762 – koule: 16,70 – výška: 199 – 400 m: 48,27 – 110 m př.: 14,80 – disk: 56,15 – tyč: 510 – oštěp: 64,34 – 1500 m: 4:31,89), 2. Owens-Delerme (Portor.) 8784, 3. Garland (USA) 8703...**11. Stráský** 8110 (10,90 – 746 – 14,19 – 193 – 49,43 – 14,40 – 44,14 – 500 – 53,08 – 4:27,04), **15. Kopecký** (oba ČR) 7184 (11,18 – 747 – 14,56 – 193 – 49,19 – 14,43 – 48,49 – 0 – 55,28 – 4:43,98). **Oštěp:** 1. Walcott (Trin.) 88,16, 2. Peters (Gren.) 87,38, 3. Thompson (USA) 86,67...**11. Vadlejch** (ČR) 78,71.

Kvalifikace:

200 m: 1. Levell (Jam.) 19,84...**43. Němejc** (ČR) 20,83 – nepostoupil do semifinále.

400 m př.: 1. Samba (Kat.) 48,03...**26. Müller** (ČR) 49,02 – nepostoupil do semifinále.

Oštěp: 1. Peters (Gren.) 89,53...**8. Vadlejch 84,11** – postoupil do finále.

Ženy: 1. Vilagošová (Srb.) 66,06...**34. Železná 53,43** – nepostoupila do finále.

Dálka: 1. Gayle (Jam.) 828...**16. Juška** (ČR) 793 – nepostoupil do finále.

Kladivo: 1. Katzberg (Kan.) 81,85...**13. Myslyvčuk 75,69, 28. Hájek** (oba ČR) 72,63 – oba nepostoupili do finále.

ADAMCZYKOVÁ TRÉNUJE NAPLNO A S ÚSMĚVEM. ÚČAST NA ZOH ZŮSTÁVÁ OTEVŘENÁ

Všechno bere s úsměvem. Tedy pokud v posilovně zrovna nedrží činku či neabsolvuje jiné náročné cviky na sílu či výbušnost. To vše za přítomnosti svého devítiměsíčního syna Kryštofa. Ten svou mámu, olympijskou vítězku ve snowboardcrossu Evu Adamczykovou, prakticky nespustí z očí. Pohyby na podložce ji dokonce roztomile napodobuje. „Je to náš mazek,“ rozplývá se během pauzy při kruhovém tréninku dvaatřicetiletá hvězda armádního klubu Dukla. Otázka její možné účasti na zimních olympijských hrách v roce 2026 zatím zůstává otevřená. Jisté ale je, že Evka, jak jí ve skupině Marka Jelínka s oblibou přezdívali, dělá pro návrat maximum. „Teď jsem si udělala osobák v běhu na 60 metrů. Dala jsem to za 8,60. Dobrý, co?“ hlásí s nadšením směrem ke svému fitness kouči. Její comeback nezávisí

pouze na ní samotné. Rodina je jasně na prvním místě. „Uvidíme, jak to po téhle stránce s malým zvládneme. Až podzim ukáže, jestli to půjde. Trénink každopádně musí jet naplno. Nemohu něco zkoušet a být fyzicky nepřipravená,“ říká s nadhledem. Pečlivě si hlídá i váhu. „Na olympiádě v Soči jsem měla 68 kilo, teď mám trochu víc, takový dobrý střed,“ říká. Sama ví, že je to ku prospěchu. Při návratu po StarDance byla až příliš lehká, což se projevilo na některých tratích, kde kvůli nízké váze na soupeřky ztrácela.

Po nedávném soustředění v kryté hale v nizozemském Landgraafu se znovu dostává do formy i na snowboardu. „Zpočátku mi scházela jistota v zatáčkách a na hranách, ale každou jízdu se cít pro snowboard zlepšoval. Oblouky jsem si dovolila řezat víc a víc. Sníh tam je samozřejmě jiný než na ledovci, ale získat pocit, když na tom jedete, je moc fajn,“ popisuje své dojmy dvojnásobná mistryně světa.

A jak zvládá cestování s malým Kryštofem? „Je zlatej. Musíme ho zabavit, ale dává to skvěle. Do Švýcarska poletíme, nepojedeme dvanáct hodin autem.“

Systematická příprava

Její příprava v domácích podmínkách je systematická – třikrát týdně posilovna, dvakrát atletika, občas vytrvalost. „Je potřeba vydržet v maximální intenzitě minutu a půl, jako při závodech,“ vysvětluje. O víkendech regeneruje nebo vyráží na aktivní procházky s kočárkem. Kvalifikace na olympiádu vede přes úvodní podniky Světového poháru v Itálii a Číně. „Samozřejmě nad tím trochu dumám, ale

spíš přemýšlím, jak se co nejlépe připravit. Pole TOP holek je mnohem širší, prosadit se je těžší.“ Po vynucené pauze si život profesionálního sportovce velmi užívá. „Ale nevracím se, abych si něco dokazovala. Chci to, protože mě to baví a mám z toho radost. Už jen zažívat proces tréninku je super.“ V týmu se potká s mladou parťačkou Karolínou Hrušovou, která vloni doslova vlétla mezi snowboardcrossovou špičku. „Myslím, že Kája má účast na olympiádě víceméně jistou. Je fajn, že jsme tam už dvě holky. Není to jen o mně. Velmi dobré výsledky umí zajet víc lidí, což je z hlediska týmovosti paráda,“ libuje si Adamczyková před další etapou přípravného období.

Text: Pavel Král, foto: CPA

PÁD, KTERÝ HODNĚ BOLÍ. HOUSEROVI BY VŠAK OLYMPIÁDA UTÉCT NEMĚLA

Měl štěstí v neštěstí, i když výčet zranění po jediném pádu vypadá trochu děsivě. Sen o startu na zimních olympijských hrách by se však snowboardcrossaři Radku Houserovi

rozplynout neměl. Na soustředění na Novém Zélandu si po skoku ve skiparku nalomil dva obratle, přetrhl přední zkřížený vaz v kolenní a zlomil holenní kost.

„Najel jsem na něj rychleji, než bylo třeba. Přetáhl jsem dopad. Náraz byl tak mohutný, že jsem to neustál,“ popisuje Houser moment, kdy se jeho trénink proměnil v boj o zdraví. Přes nohy šel na zadek a záda, odkulil se, svah sjel ještě dolů. Tam ucítil i bolest v kolenní.

Lékařská prohlídka diagnostikovala kompresní zlomeniny obratlů, rupturu vazů a zlomeninu holenní kosti. Léčba naštěstí probíhá konzervativně, bez operace. Přetržený přední zkřížený vaz v kolenní by jej po návratu na prkno limitovat neměl. „Zatím to budeme řešit pomocí ortézy. Dá se bez něho fungovat. Snowboarding není náročný na změny

pohybu, jsou tam sice dopady, ale do nakloněné roviny. Na kloub to není extra náročné. Ortéza by to měla podržet. Noha musí být hlavně dobře zacvičená a silná,“ vykládá s jistotou.

V loňské sezoně byl nejúspěšnějším českým snowboardcrossařem, v celkovém hodnocení Světového poháru obsadil 13. místo. Účast na vrcholu příští sezony má prakticky jistou. „Je skvělé, že se nemusím hnát za výsledkem hned na prvních závodech. Ale rád bych před olympiádou ještě něco odjel,“ dodává. Spolu s trenérem Markem Jelínkem zůstávají pozitivní. „Stalo se to naštěstí ještě docela brzo před startem sezony. Prostor, jak to celé uchopit, tu je.“

Text: Pavel Král, foto: CPA

KANOISTA RUDOLF KRÁČÍ VE STOPÁCH MARTINA FUKSY A TOUŽÍ PO OLYMPIÁDĚ

Mnozí mu věští skvělou budoucnost, dokonce ho považují za nástupce kanoistické legendy Martina Fuksy. Celkem po právu. Jedenadvacetiletý Adam Rudolf svými výkony na vodě jednoznačně kráčí ve šlépějích svého slavného kolegy z armádního klubu Dukla. V kategorii do 23 let letos svěřenec Libora Dvořáka získal dvě evropská zlatá na 500 a 1 000 metrů, na mistrovství světa stejné věkové kategorie skončil na olympijském kilometru třetí. Sezona jako hrom. „Evropa mi vyšla nejlépe, jak mohla. O světě to říci nemohu. K bronzu mi tak trochu pomohla shoda okolností. Závod se vyvíjel hůř, než jsem čekal. Musel jsem využít vlny od soupeře, abych se vyvezl. Kdybych ho vybojoval bez ní, měl bych lepší pocit,“ říká s rytířskou čestností rodák ze Sezemic.

Historie se neptá, medaile se vždy počítá. Navíc jste byl nejmladším závodníkem na pódiu...

Kluci přede mnou v této kategorii končí. Oba startovali na olympiádě, jeden má dokonce medaili. Jsou opravdu dobří.

Vám je teprve 21 let. Zlato pro vás bude v příští sezoně asi výzvou, ne?

Pokud budu na tomhle mistrovství startovat, tak určitě. Je možné, že se už rozjede bodování směrem k olympiádě v Los Angeles. Možná kvůli tomu kategorie U23 vynechám. To se ale teprve uvidí.

Často jste přirovnáván k Martinu Fuksovi. Jak se to poslouchá?

(úsměv) Samozřejmě mi to lichotí. Rád bych se výkonnostně posouval způsobem, abych mu jednou stačil. Dělam pro to všechno.

Co v jeho projevu nejvíce obdivujete?

Je komplexní kanoista. Fyzicky velmi zdatný, dokonce bych řekl takový nadčlověk. Výborně pádluje, je silný. V rodině má obrovskou podporu, ke všemu přistupuje víc než stoprocentně.

Považujete ho za svůj vzor?

Svým způsobem ano. Nikdo lepší teď na světě není. Obdivuji ale i jiné borce.

Před důležitými závody si lakuje nehty, ochutnává také vodu. Máte i vy svůj rituál?

Ne takhle zvláštní. Jen si pustím svou oblíbenou písničku.

Na dráze jste se letos potkali při semifinále Světového poháru v Szegedu. Na Martina jste na kilometru ztratil přes čtyři vteřiny. Šlo o užitečnou zkušenost?

Určitě. Měli jsme v plánu, že se povezu na vlně. Bez ní bych se stejně do nabitého finále

neprobíjovat. Ale ani ta vlna mi tolik nepomohla. Bylo to rychlé.

Na seniorském mistrovství Evropy v Račicích jste absolvoval závod na 5 000 metrů. Lákají vás tedy i dlouhé distance?

Jet pětistovku, nebo pětikilák je samozřejmě velký rozdíl. Jedná se o nejtěžší závod, co se týká fyziky i psychiky. Ve vlnách jste 25 minut, tempo se různě mění, musí se více reagovat na soupeře. Lákalo mě to a zároveň mi ani nic jiného při menším počtu disciplín nezbyvalo. Jedině tak jsem na ME mohl být.

Trenérsky vás v Dukle třetím rokem vede Libor Dvořák. Dobrý trenér?

Jsem určitě spokojený. Trenérů jsem v mládežnických kategoriích poznal hodně, Libor je zatím nejlepší, kterého jsem kdy měl.

Máte vytyčeno, kam by měla vaše spolupráce směřovat?

Chtěli bychom bojovat o olympijské hry v Los Angeles. Může se totiž stát, že za jednu zemi budou moci startovat dvě lodě.

V kolika letech jste se vůbec rozhodl pro kanoistiku?

Nejdřív jsem hrál fotbal. Do třídy na základní škole se mnou ale chodil Tomáš Doktor, synovec dvojnásobného olympijského vítěze Martina Doktora. Kanoistiku začala dělat i moje starší sestra. Postupem času mě na ni nalákali. Od jedenácti jsem začal pádlovat naplno.

Když přišla před časem nabídka z Dukly, asi jste se dlouho nerozmýšlel...

Mateřské kluby nemají takovou podporu v mužských kategoriích. Volba byla logická.

Ted' spíše odpočíváte po náročné sezoně. Kdy do toho zase naplno šlápnete?

V říjnu. Pak přijdou na řadu různá soustředění.

Jste v rodných Sezemicích už populární osobou?

Ani ne, vědí o mně vlastně jen lidé od vody. Jsou vždycky rádi, když se v klubu ukážu a pomůžu třeba s tréninkem mladých nadějí.

Text: Pavel Král, foto: Kano.cz

JUNIORKA BUKOVSKÁ BRONZOVÁ NA MS V CROSS COUNTRY!

Bikerka Barbora Bukovská z armádního klubu Dukla zazářila na světovém šampionátu v Crans Montaně, kde si v juniorském závodě cross country dojezdila pro fantastické 3. místo. V cíli ji předčily pouze vítězná Maruša Tereza Šerkeziová ze Slovinska a domácí Anja Grossmannová ze Švýcarska. „Jela jsem suprový závod kromě druhého kola, kdy jsem měla lehkou krizi,“ řekla po závodě Bukovská. Po povedeném startu se však v jednu chvíli propadla na čtvrtou pozici. „Pro moji psychiku šlo o špatný okamžik. Ale říkala jsem si, že soupeřku určitě předjedu a medaili vybojuji. Nakonec měla defekt, což mi trochu pomohlo,“ poznamenala s upřímností. Třetí příčku pak už nepustila. „Když jsem viděla, že má Revolová defekt, jela jsem naplno a zkusila bitvu o medaili rozhodnout ve svůj prospěch. Navíc už jsem se vzpamatovala z fyzické krize. Nohy povolily,“ doplnila při hodnocení povedeného cross country. Šestnáctiletá Bukovská tak přinesla Česku první medaili v olympijské

disciplíně od roku 2020, kdy se mezi juniorkami prosadila Aneta Novotná. Navíc navázala na svůj úspěch z únorového mistrovství světa v cyklokrosu, kde vybojovala stříbro. V elitní kategorii mužů skončil Ondřej Cink jedenáctý. „Měl jsem problémy s řazením, dvakrát mi to tam přeskočilo a ztratil jsem možná dvacet pozic. To je hrozná škoda. Závod vypadal slibně, měl jsem dobré nohy, stahoval jsem, ale na desítku chyběl kousek,“ poznamenal ke svému výkonu.

Text: pk, foto: Filip Bezdek

Počet dotazů našich uživatelů na rozvržení základní týdenní doby služby vojáka ukazuje, že právní povědomí v této oblasti je nízké. Dnes se budeme věnovat dotazu na souvislost mezi rozvržením základní týdenní doby služby a nepřetržitým vojenským výcvikem, respektive volnem za nepřetržitý vojenský výcvik.

Dotaz:

Dobrý den,

je v pořádku kombinovat nepřetržitý vojenský výcvik (NVV) a úpravu doby služby (UDS) dohromady (příklad: pondělí – čtvrtek NVV a zároveň UDS např. 7–18, celkem 40 hodin za čtyři dny a pátek UDS 0–0, tedy v pátek nemusím čerpat žádné volno za NVV, ale z UDS mám bez zaměstnání)? Domnívám se, že to není v pořádku, avšak po upozornění velitele na tento postup mi bylo řečeno, že to povolil a že je to v pořádku.

Děkuji za odpověď

Odpověď:

I v případě nepřetržitého vojenského výcviku (NVV) jde o zvláštní úpravu služby, která překrývá rozvržení základní týdenní doby služby, ať už rovnoměrné, nebo nerovnoměrné nebo ve vašem případě upravené doby služby (UDS). Tento „souběh“ je nezbytný proto, aby bylo jasné, co se vojákově započítává do základní týdenní doby služby pro služební plat (§ 31a odst. 2 zákona o vojácích z povolání). O rozvržení základní týdenní doby služby a jakékoli její úpravě rozhoduje velitel útvaru podle § 26 zákona o vojácích z povolání.

Z vámi uváděného příkladu vyplývá, že voják má v týdně, kdy probíhá NVV, rozvrženou dobu služby na čtyři dny (pondělí až čtvrtek), kdy si odslouží i celou svou základní týdenní dobu služby (40 hodin). Takové rozvržení je na rozhodnutí velitele útvaru. Toto rozvržení základní týdenní doby služby ale **nemá žádný vliv** na nárok vojáka na volno za NVV podle § 31c zákona o vojácích z povolání.

Za každých ukončených **48 hodin výkonu služby v NVV** (nikoliv za výkon služby v rámci základní týdenní doby služby) **má voják nárok na osm hodin volna. Toto volno však může čerpat pouze v době, ve které by měl jinak konat službu.** Tzn., že ve vámi uvedeném případě **nemůže** voják v pátek čerpat volno za NVV, protože na pátek nemá plánovanou dobu služby. Má volno na základě nerovnoměrně rozvržené doby služby, ať byl nějaký NVV nebo nebyl. Je třeba také upozornit, že v prvních 11 hodinách bezprostředně po ukončení NVV vojákově nelze výkon služby nařídít. Bylo by to v rozporu s ustanovením § 31c odst. 8 a § 28 odst. 1 zákona o vojácích z povolání.

Redakce IKP

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.mo.gov.cz

Redakce: Rooseveltova 23, 160 05 Praha 6

Grafická úprava: Klára Šemberová

Jazyková korektura: Tierra Illan, Milena Krejsová,
Kamil Novák

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6

Tisk: TISK CENTRUM, s. r. o.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 1. 10. 2025
Toto číslo vyšlo dne: 20. 10. 2025

Titulní strana: kpt. Tomáš Chlebeček

KONTAKTY DO REDAKCE

Jana Deckerová (vedoucí redaktorka)
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
telefon: 973 215 549
mobil: 606 604 733
e-mail: Jana.Deckerova@mo.gov.cz

Lucie Růžková (redaktorka)
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
mobil: 724 850 598
e-mail: Lucie.Ruzkova1@mo.gov.cz

Petr Třešňák (redaktor)
Tychonova 1, 160 00 Praha 6
telefon: 973 200 152
mobil: 724 380 769
e-mail: petr.tresnak@mo.gov.cz

Klára Šemberová (grafik)
telefon: 973 215 612
e-mail: klara.semberova@mo.gov.cz

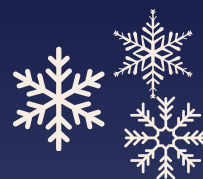
Elektronická podoba A reportu
je umístěna na www.mo.gov.cz

Adventní a Vánoční pobyty

volareza
HOTELY • LÁZNĚ • WELLNESS

KRÁTKODOBÉ ADVENTNÍ A WELLNESS POBYTY

S programem

VZ Měřín

8.12. – 11.12. 2025

VZ Dyje Vranov

11.12. – 14.12. 2025

CENY
OD
3 288 Kč

VLL Františkovy Lázně

4denní adventní wellness pobyt

Pobyt zahrnuje balíček procedur pro zletilé osoby (celkem 4 procedury za pobyt).

VÁNOČNÍ A SILVESTROVSKÉ POBYTY

S programem pro celou rodinu

VZ Bedřichov

depandance (4lůžk. studio)

20.12 – 26.12. 2025

27.12. – 02.01.2026

VZ Bedřichov

hotel *superior**

20.12. – 26.12. 2025

27.12. – 02.01. 2026

CENY
OD
6 906 Kč

On-line přehled všech volných poukazů v zařízeních VLRZ naleznete na www.volareza.cz v zabezpečené sekci Pobyty pro MO (kód MX99).

Bližší informace Vám rádi poskytneme na tel. (973) 201 633, 201 631 či na e-mailu dr@vlrz.cz.

Chceš práci v oblasti, která má
budoucnost? Staň se příslušníkem
533.praporu bezpilotních systémů!

PILOTUJ DRONY!

- ✓ Kariéra obsahující odborné kurzy doma i v zahraničí.
- ✓ Účast na národních a mezinárodních cvičeních.
- ✓ Zahraniční operace.
- ✓ Skvělý tým.

VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ

12. - 13. listopadu 2025

Letecká 1, Prostějov

Podrobné informace se dozvíš na
našem webu

53. pluk průzkumu a elektronického boje

973 411 006

702 003 234

533.prbs

533-prbs.mo.gov.cz

533.prapor bezpilotních systémů

martin.javornicky@mo.gov.cz